

**B.A.T. Services
Adelaarstraat 26
9051 Gent**

VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSPLAN v1

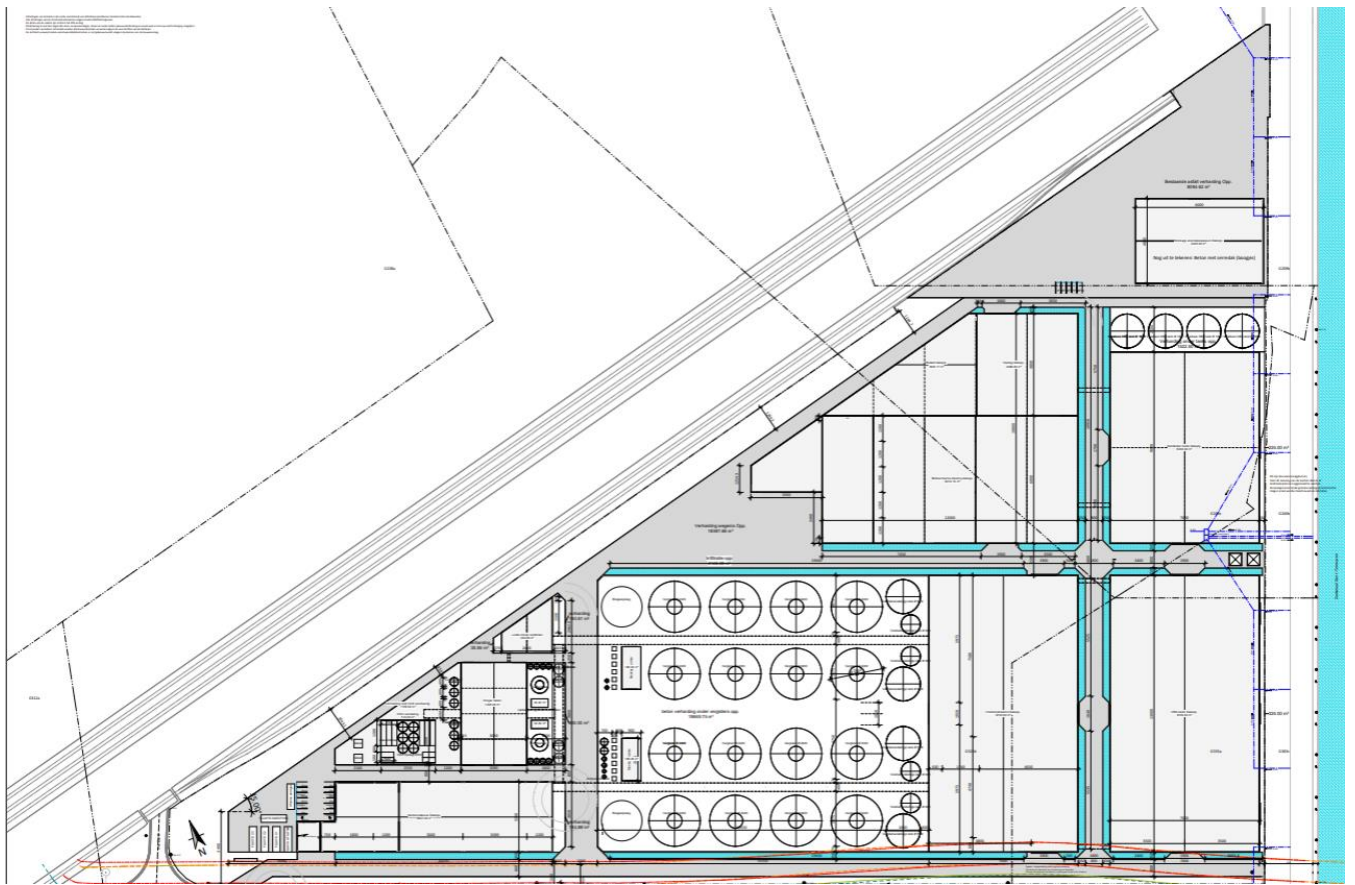
(KB Tijdelijke of mobiele bouwplaatsen 25 januari)

Ref. 386. 23-17378

**Bouwen van een vergistingsinstallatie met
methaanvervloeiing**

Projectlocatie: Willem van Rubroeckstraat, 9042 Gent

**PROFEX
Ing. Jan Verdoodt
VC Niv. A**

PROJECT: **Bouwen van een vergistingsinstallatie met methaanvervloeiing**

BOUWPLAATS: **Willem van Rubroeckstraat, 9042 Gent**

OPDRACHTGEVER: **B.A.T. Services
Adelaarstraat 26
9051 Gent**

Dit veiligheids- en gezondheidsplan werd geopend op 04/05/2024, verder samengesteld en bijgewerkt door de Veiligheidscoördinator Ontwerp;
De heer **Jan Verdoodt**

Bij het beëindigen van de ontwerpfase werd het V&G-plan vervolgens overhandigd aan de opdrachtgever of aan de veiligheidscoördinator verwezenlijking;

Voor ontvangst;

Naam: **Jan Verdoodt**

Functie: **Veiligheidscoördinator Verwezenlijking**

Tenslotte werd dit veiligheids- en gezondheidsplan verder aangevuld en bijgewerkt door de veiligheidscoördinator verwezenlijking en bij het einde van de opdracht aan de opdrachtgever overhandigd.

Voor ontvangst;

Naam: **B.A.T. Services
De Lathauwer Bart**

Functie: **Opdrachtgever**

Datum:

Handtekening:

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	Voorwerp van aanneming	8
3	LIJST van de (gekende) tussenkomende partijen	13
4	Planning der werken	15
5	Aangifte van werken	16
6	Aanwezigheidsregistratie op tijdelijke en mobiele bouwplaatsen	17
7	Bouwplaatsinrichting	18
8	Advies veiligheids- en gezondheid	21
9	WERFREGLEMENT	45
10	NOODPLANNEN	49
11	BIJLAGEN	53
11.1	Verklaring het werfreglement ontvangen te hebben.....	53
11.2	Werkkeetfiches.....	54
11.3	Invulformulieren aannemers	56
11.4	Algemene planning der werken:.....	60
11.5	Veiligheidsinformatie aannemers	61
11.6	Corona-maatregelen op de werf:.....	62

1 Inleiding

- ① Het veiligheids- en gezondheidsplan (V&G-plan) is een **gids** aangepast aan de eigenschappen van het bouwwerk met de *algemene preventiemaatregelen*, de instructies en de specifieke preventiedocumenten opgesteld door ondernemingen in het kader van de door hen uit te voeren werkzaamheden.
- ① Het is de wettelijke en morele plicht van alle verantwoordelijken, tussenkomende partijen, en uitvoerders, elk in zijn functie en werkdomein, om de veiligheid en gezondheid van alle betrokkenen, zowel tijdens de uitvoeringsfase als bij het latere gebruik en onderhoud van het bouwwerk, maximaal te vrijwaren. We hebben het hier niet enkel over het voorkomen van ongevallen, maar eveneens over het vermijden van gezondheidsrisico's, en meer algemeen risico's die het welzijn van de betrokkenen kunnen schaden.

1.1 Definitie volgens het KB van 25 januari 2001:

“Document of het geheel van documenten waarvan de inhoud beantwoordt aan de bijlage I, deel A en dat de op basis van risicoanalyses vastgestelde preventiemaatregelen bevat ter voorkoming van de risico's waaraan de werknemers kunnen blootgesteld worden als gevolg van:

- a) de aard van het bouwwerk;*
- b) de wederzijdse inwerking van activiteiten van de diverse tussenkomende partijen die tegelijkertijd op de tijdelijke of mobiele bouwplaats aanwezig zijn;*
- c) de opeenvolging van activiteiten van de diverse tussenkomende partijen op een tijdelijke of mobiele bouwplaats wanneer een tussenkomst, na het beëindigen ervan, risico's laat bestaan voor de andere tussenkomende partijen die later zullen tussenkomen;*
- d) de wederzijdse inwerking van alle installaties of alle andere activiteiten op of in de nabijheid van de site waar de tijdelijke of mobiele bouwplaats is gevestigd, inzonderheid het openbaar of privaat goederen- of personenvervoer, het aanvatten of de voortzetting van het gebruik van een gebouw of de voortzetting van eender welke exploitatie;*
- e) de uitvoering van mogelijke latere werkzaamheden aan het bouwwerk”.*

1.2 Te volgen procedures door de aannemer(s):

1.2.1 Doelstelling

- ① Deze procedures beschrijven de stappen die de *aannemers* die aan het bouwproject zullen meewerken achtereenvolgens moeten uitvoeren om te voldoen aan de wetgeving betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen. De aannemer kan zich hierin laten bijstaan door zijn interne preventieadviseur of door zijn externe dienst voor preventie en bescherming op het werk.

1.2.2 Wettelijke bepalingen (niet limitatieve lijst)

- De veiligheidscoördinatie wordt geregeld in de Wet van 4 augustus 1996 (artikel 18 en 22) betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en in het KB van 25 januari 2001 (artikel 11 en 22) betreffende de tijdelijke en mobiele bouwplaatsen (hierna “KB TMB” genoemd).
- De veiligheidscoördinatie is verplicht voor alle bouwwerken die door minstens twee aannemers tegelijk of achtereenvolgens worden uitgevoerd, zoals opgesomd in artikel 2§1 KB TMB.
- De “Wet op het Welzijn” van 04-08-1996
- De Europese Bouwrichtlijn 92/57/EEG van 24-06-1992
- AREI-Bijlage-Boek-1-installaties-op-laagspanning-en-op-zeer-lage-spanning
- Het AREI-Bijlage-Boek-2-installaties-op-hoogspanning
- De CODEX over het welzijn op het werk
- De ARAB richtlijnen
- VLAREM
- De CAO's

Deze maatregelen hebben een **verplicht** karakter, maken integraal en onlosmakelijk deel uit van de contractuele documenten en verplichtingen, en worden ten volle onderschreven door de opdrachtgever/opdrachtgever van het project. Deze maatregelen zijn van toepassing op alle betrokkenen die activiteiten op de werf uitvoeren, het weze hoofd- of onderaannemers, algemene of nevenaannemers, werknemers van aannemers, meewerkende aannemers of zelfstandigen, of alle andere personen die de werf betreden (bezoekers, leveranciers,...). Ook

de andere tussenkomende partijen (bouwdirectie, de ondergetekenden,..) dienen zich aan de opgelegde bepalingen te houden.

Verder herinneren we er aan dat de aannemers ook dienen te voldoen aan andere relevante verplichtingen: we verwijzen (zonder volledigheid na te streven) o.a. naar het Algemeen Reglement op de Arbeidsbescherming (ARAB), de Codex betreffende het Welzijn, het Algemeen reglement op de Elektrische Installaties (AREI); de toepasselijke milieuwetgeving (Vlarem, Vlarebo, Vlarea,..in het Vlaamse Gewest); plaatselijke voorschriften vanwege de brandweer of bijzondere gemeentelijke bepalingen; eventueel toepasselijke technische (binnen- of buitenlandse) normen of Codes van goede praktijk. Deze reglementeringen en verplichtingen worden hierna niet verder herhaald of uitgewerkt; de tussenkomende partijen worden verondersteld deze te kennen en toe te passen.

Tenslotte zijn alle aannemers gehouden actief mee te werken aan de VG-coördinatie op deze werf, en hiertoe onderling samen te werken.

Dit alles om de doelstelling, nl. het voorkomen van risico's en het vermijden van ongevallen en gezondheidsschade en schade in het algemeen, te realiseren!

1.2.3 Coördinatie veiligheid en gezondheid doorheen het bouwproces:

Stap 1: Opmaken van een offerte

Een opdrachtgever gaat bouwen en vraagt een offerte aan. De opdrachtgever (of zijn bouwdirectie) geeft het algemene veiligheids- en gezondheidsplan (van de coördinator-ontwerp) als een afzonderlijk deel mee met de bestekomschrijving, de prijsvraag of de contractuele documenten.

De aannemer geeft een offerte voor zijn eigen werkzaamheden en voegt daar (op basis van het algemene veiligheids- en gezondheidsplan) minimum de volgende zaken bij:

- Een document dat verwijst naar het algemene veiligheids- en gezondheidsplan en dat een **beschrijving** geeft van de eigen werkzaamheden (= PLAN VAN AANPAK), de **risico's** ervan én de bijhorende preventiemaatregelen.
- Een afzonderlijke **prijsberekening** voor de preventiemaatregelen en -middelen zoals beschreven in het algemene veiligheids- en gezondheidsplan.

De opdrachtgever (of zijn bouwdirectie) bezorgen deze info aan de VC Ontwerp zodat hij zijn *beoordeling* kan doen. Op basis van dit verslag kan men overgaan naar de volgende fase.

Stap 2: Gunnen van de opdracht aan de aannemer

De opdrachtgever (of zijn bouwdirectie) duiden een aannemer aan voor het uitvoeren van de werf, mede op basis van het ontwerpverslag van de VC Ontwerp. Hij brengt de VC hiervan asap op de hoogte welke aannemer er gekozen is en welke planning deze aannemer(s) hebben.

De coördinator-verwezenlijking zal een aantal gegevens aan de aannemer opvragen onder meer de administratieve gegevens betreffende het bedrijf van de aannemer.

Deze stap is verder uitgewerkt en verduidelijkt in dit document.

De aannemer geeft deze gegevens aan de coördinator-verwezenlijking. De coördinator-verwezenlijking zal de documenten in het veiligheids- en gezondheidsplan voegen, specifiek voor deze werf. Indien de coördinator-verwezenlijking opmerkingen maakt betreffende de onvolledigheid of de onjuistheid van de documenten dient de aannemer deze asap aan te passen.

Indien de aannemer met onderaannemers werkt, is het van groot belang dat hij ervoor zorgt dat alle informatie van de onderaannemers bij de coördinator-verwezenlijking geraakt en omgekeerd. De aannemer is steeds **verantwoordelijk** voor de onderaannemers; hij moet zorgen voor een goede informatie-uitwisseling tussen de coördinator-verwezenlijking en de onderaannemers. Het spreekt voor zich dat de VC dus steeds op de hoogte dient te worden gehouden door de opdrachtgever (of zijn bouwdirectie) welke aannemers er gekozen zijn voor welke taken op de werf!

Stap 3: Gedurende de werfwerkzaamheden

De opdrachtgever, bouwdirectie of de aannemer mag de werkzaamheden op de werf **niet** starten, indien géén coördinator-verwezenlijking aangesteld is (behalve bij overmacht).

De coördinator-verwezenlijking geeft **advies** op de werf betreffende veiligheid & gezondheid en **coördineert** het geheel zoals beschreven in de betreffende wetgeving. Dit ontlast de andere partijen echter niet van hun eigen verantwoordelijkheden! De aannemer blijft verantwoordelijk voor zijn eigen veiligheid en die van zijn werknemers en moet gevaarlijke situaties steeds melden.

De dossiers in het kader van de coördinatie veiligheid en gezondheid, alle geschreven instructies en onderrichtingen, alle geschreven informatie en informatie-uitwisseling, zullen worden opgesteld in de Nederlandse taal. De gesproken omgangstaal op en voor de werf is eveneens het Nederlands. De aannemers zijn er voor verantwoordelijk dat de door hen tewerk gestelde personen deze informatie begrijpen; voor anderstaligen zullen door hen bijgevolg specifieke maatregelen dienen te worden getroffen. Dit is tevens uitgewerkt in het communicatieplan op te maken door de aannemer(s) hoe dit concreet zal aangepakt worden.

Stap 4: Einde van de werf

Opdat de coördinator-verwezenlijking het postinterventiedossier kan opmaken, geeft de bouwdirectie en de aannemer de nodige technische informatie (afhankelijk van de soort werken, het type gebouw ...) aan de coördinator-verwezenlijking onder meer alle 'asbuilt' plannen (ook voor de leidingen), alle instructieboeken van de aanwezige technische installaties, alle product- of materiaalfiches etc.

Dit wordt **éénmalig** opgevraagd door de VCU. **Het is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever om te zien dat aannemers en de bouwdirectie alle info doorspelen.**

2 Voorwerp van aanneming

2.1 Opdrachtgevend bestuur/ opdrachtgever:

- Firma: B.A.T. Services
- Telefoonnummer: +32 9 241 59 80
- Contactpersoon: De Lathauwer Bart
- Email: bart.delathauwer@batservices.be

2.2 Te realiseren project:

Bouwen van een vergistingsinstallatie met methaanvervloeiing

2.2.1 Locatie:

Werfadres: Willem van Rubroeckstraat, 9051 Gent

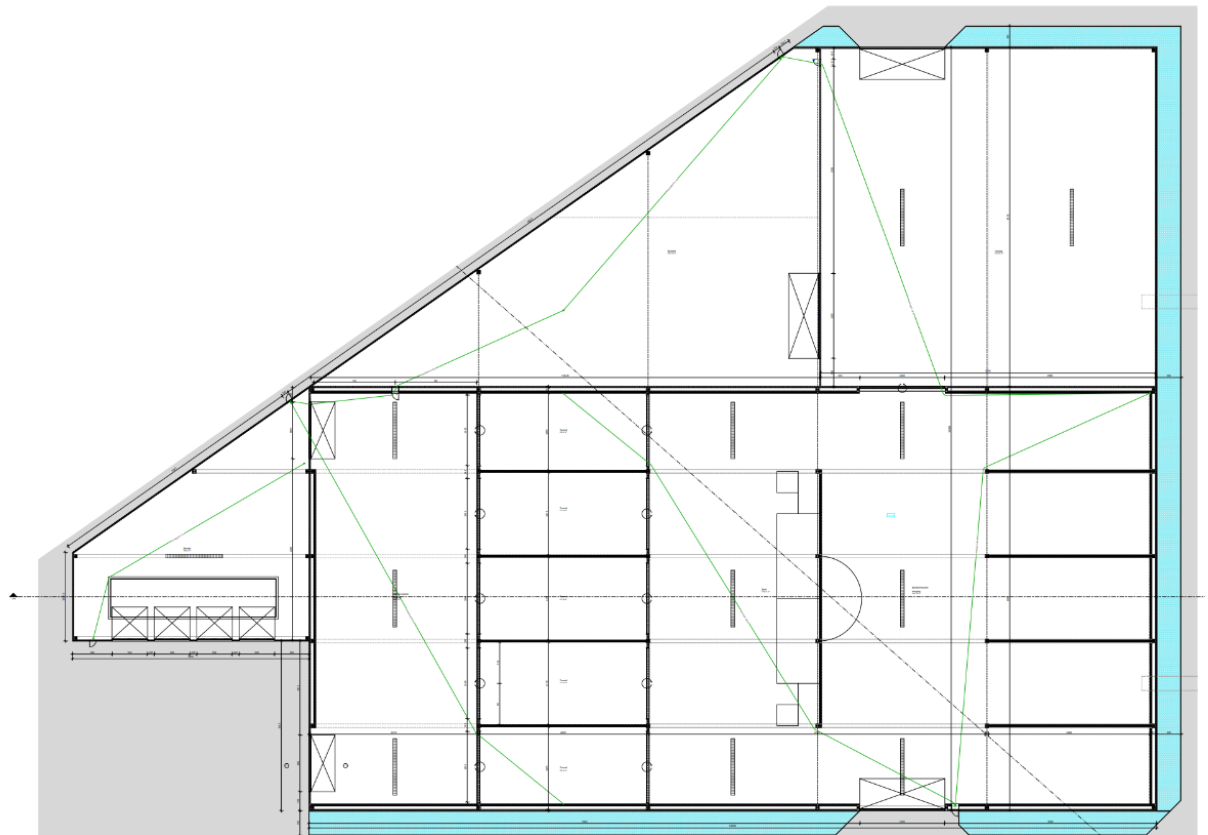
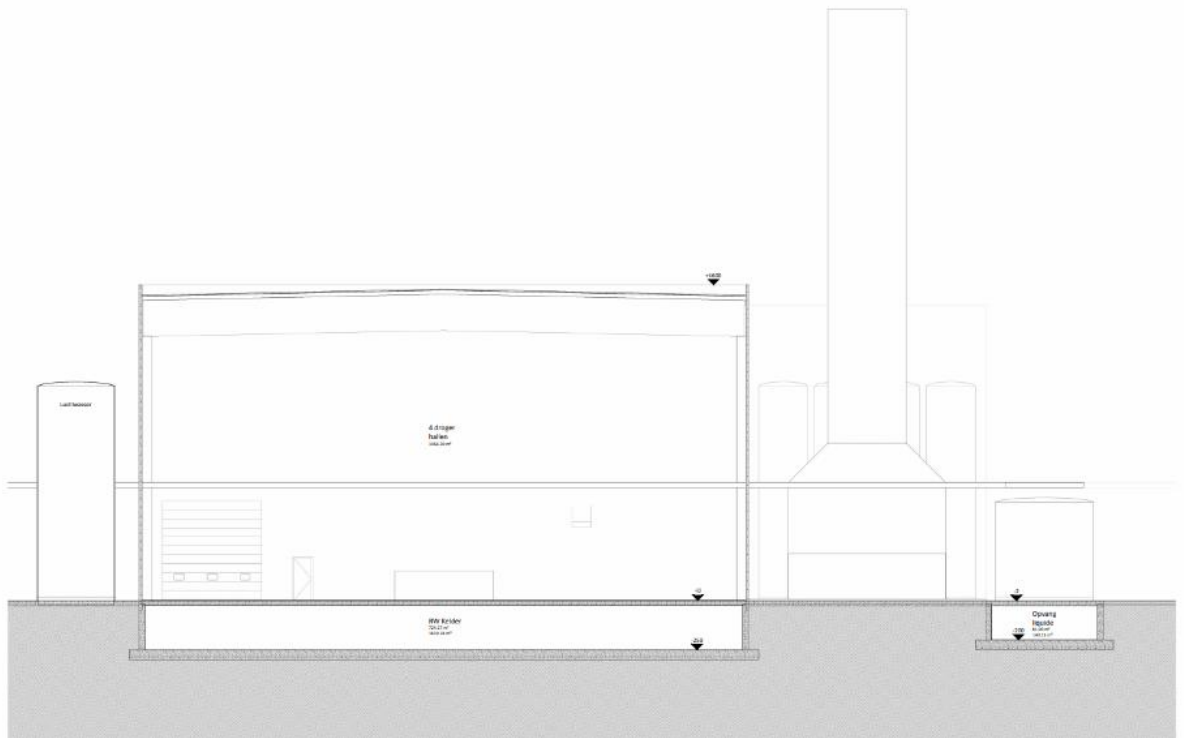

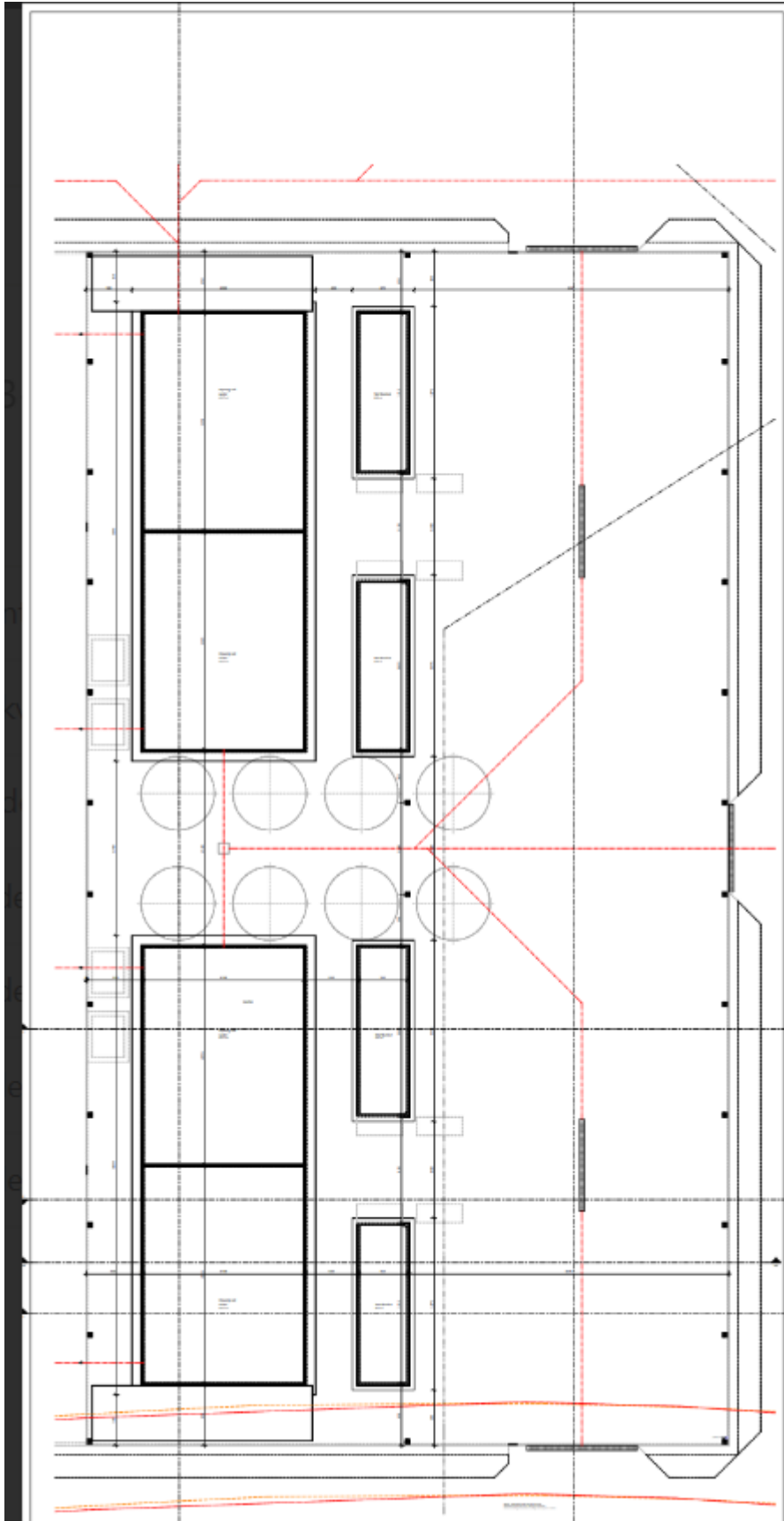
2.2.2 Omschrijving van het ontwerp en verwezenlijking

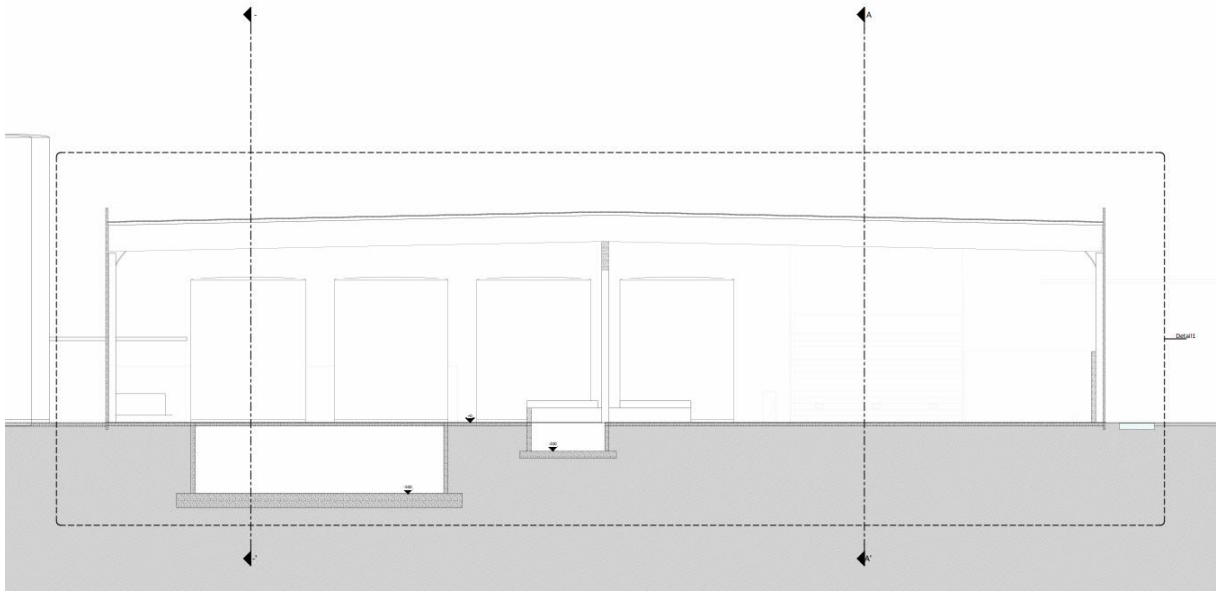
Binnen het globale project zitten minimum de volgende werken vervat:

- Opmaak van planning, werk en detailtekeningen
- voorbereidende werken (o.a. werfinrichting!)
- Afzetten werfzones
- Afbraak oude constructie
- Vrijmaken terrein
- funderingen
- ruwbouw /prefab
- o.a. volgende gebouwen
 - Bouwen van een ontvangstloods
 - Bouwen van een voorbehandelingsloods
 - Bouwen van twee stokage ruimtes
 - Bouwen van loods voor stockage gedroogd eindproduct
 - Bouwen van een loods met droger hallen
 - Bouwen van een loods voor CO2
 - Bouwen van een kantoorgebouw
 - Bouwen van een stockageloods
 - Bouwen van een biothermische droging
- En met als Constructies:
 - Plaatsen van een mobiele trechter
 - Plaatsen van transportbanden
 - Plaatsen van pipe racks
 - Plaatsen van vier grote voorbehandelingstanks
 - Plaatsen van vier kleine voorbehandelingstanks
 - Plaatsen van zestien vergisters
 - Plaatsen van twee biogasopslagtanks
 - Plaatsen van twaalf actief kool filters
 - Plaatsen van een container voor afname aardgas
 - Plaatsen van containers voor biomethaan injectie

- Plaatsen van vier voorbehandelingstanks voor verdamper
- Plaatsen van twee verdamper (+gebouwtje)
- Plaatsen van zes luchtwassers
- Plaatsen van vier CO2 opslagtanks
- Plaatsen van CO2 vervloeiing
- Plaatsen van twee fakkels
- Plaatsen van vier vloeibare OBA opslagtanks
- Plaatsen van een informatiepaneel en postbus
- Plaatsen van een biobed
- plaatsen en aansluiten van de technieken (vaste installaties en leidingen):
 - elektriciteit, data, branddetectie
 - HVAC
 - Sanitair
- afwerkingswerkzaamheden bij het voorgaande.
- incl volgende Verhardingen:
 - Aanleggen van asfaltverharding (wegenis)
 - Aanleggen van waterdoorlatende verharding
 - Aanleggen van betonverharding
- wegnemen werfinstallatie.

In onderstaande tabel worden de werkzaamheden vermeld welke zijn opgenomen in het KB als werken met **verhoogde risico's**, en die voorkomen op onderhavige werf op basis van de gekende informatie.

Op basis van de algemene risico inventarisatie is uitgemaakt dat er **kritische fasen** zich voordoen tijdens het bouwproject. Tijdens deze fasen is een bezoek van de veiligheidscoördinator verwezenlijking minimum vereist. De opdrachtgever en aannemer worden verwacht de veiligheidscoördinator hiervan tijdig op de hoogte te brengen zodat er een werfbezoek ingepland kan worden.

	Activiteit	Aandachtspunten/uitvoerder
X	1. Werkzaamheden, zoals onder * hierna bedoeld, die de werknemers aan gevaren van bedelving, wegzinken of vallen blootstellen, gevaren die bijzonder vergroot worden door de aard van de werkzaamheden of van de toegepaste procedés of door de omgeving van de arbeidsplaats of de werken	Zie hieronder.
X	2. Werkzaamheden die de werknemers blootstellen aan chemische of biologische agentia die een bijzonder risico voor de gezondheid en de veiligheid van de werknemers inhouden	1. Inventarisatie van de gevaarlijke producten 2. Gebruik van de nodige PBM's 3. Etikettering van de recipiënten 4. Waarschuwings- en gebodsborden plaatsen
	3. Elk werk met ioniserende stralingen waarvoor de aanwijzing van gecontroleerde of bewaakte zones zoals bepaald in artikel 2 van het koninklijk besluit van 28 februari 1963 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking en van de werknemers tegen het gevaar van de ioniserende stralingen, vereist is.	
X	4. Werkzaamheden in de nabijheid van elektrische hoogspanningslijnen of –kabels, of leidingen Onder een inwendige druk van 15 bar of meer	! Nabijheid elek. kasten. Aanvragen KLIP en PID huidige site. Voorzorgsmaatregelen zijn hiervoor te nemen.
X	5. Werkzaamheden die de werknemers blootstellen aan een risico op verdrinking	

	6. Ondergrondse werken en tunnelwerken	
	7. Werkzaamheden met duikuitrusting	
	8. Werkzaamheden onder overdruk	
	9. Werkzaamheden waarbij springstoffen worden gebruikt	
	10. Werkzaamheden in verband met de montage of demontage van zware geprefabriceerde elementen	
	Voor de toepassing van 1° worden inzonderheid als bijzonder vergrote gevaren beschouwd	
X	A. het graven van sleuven of putten van meer dan 1,20 m diepte en het werken aan of in deze putten	Bouwputten afschermen door middel van randbescherming en zo snel mogelijk terug aanvullen. De uitgraving moet gebeuren onder talud of =beschoeiing.
	B. het werken in de onmiddellijke nabijheid van materialen zoals drijfzand of slib	Volledige afscherming van de gevaarlijke zones en aanbrengen van waarschuwingsborden.
X	C. het werken met een valgevaar van een hoogte van 5 m of meer	In het ontwerp dient de randhoogte van het dak voldoen aan de voorwaarden i.v.m. afscherming (>1.20m). Indien niet mogelijk moet er ander type van collectieve valbeveiliging – namelijk leuning – voorzien worden. Deze adviseren we voor zoveel mogelijk werkfasen te gebruiken.

2.2.3 Aanvang der werken:

Deze planning is gebaseerd op de ontvangen informatie gedurende de offerte fase. Iedere wijziging dient asap aan de VC doorgegeven te worden!

Relevante dossier data:

Contract klant & bouwdirectie	18/01/2022
Aanstelling VCO	April 2024
Verslag ontwerp	Mei- Juni 2024
Opmaak VG-plan v1	04/07/2024
Indienen Omgevingsvergunning	Eind Juli 2024

Aanvang der werken:

Vermoedelijke aanvang van de werken: nog niet gekend, asap na het verkrijgen van de vergunning.

Werkelijke aanvang van de werken:

Duur der werken:

Vermoedelijke duur in werkdagen: /

Einde der werken:

Vermoedelijk einde der werken: nog niet gekend

Werkelijk einde der werken:

3 LIJST van de (gekende) tussenkomende partijen

3.1 Gedurende de ontwerpfase

3.1.1 Bouwdirectie belast met het ontwerp

Firma: **Parallel-Architecten bv**
Adres: **Ter waarde 50, 8900 Ieper**
Tel: **057 35 27 95**
Contactpersoon: **Igor Debergh** Functie: **Bouwdirectie belast met het ontwerp**

3.1.2 Bouwdirectie belast met de verwezenlijking

Firma: **NOG TE BEPALEN**
Adres:
Tel.:
Contactpersoon: Functie: **Aannemer**

3.1.3 Bouwdirectie belast met de controle op de verwezenlijking

Firma: **Parallel-Architecten bv**
Adres: **Ter waarde 50, 8900 Ieper**
Gsm: **057 35 27 95**
Contactpersoon: **Igor Debergh** Functie: **Bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering**

3.1.4 Veiligheidscoördinator Ontwerp

Firma: **United Experts cvba**
Adres: **Ter Waarde 50, 8900 Ieper**
Gsm: **0471/65.98.15**
Contactpersoon: **Jan Verdoodt** Functie: **VCO**

3.1.5 Veiligheidscoördinator Verwezenlijking

Firma: **United Experts cvba**
Adres: **Ter Waarde 50, 8900 Ieper**
Gsm: **0471/65.98.15**
Contactpersoon: **Jan Verdoodt** Functie: **VCV**

3.2 Gedurende de uitvoeringsfase

Naast de verschillende partijen gekend in de ontwerpfase (zie hoger), zijn in de uitvoeringsfase de volgende partijen bekend.

De opdrachtgever (of zijn bouwdirectie) zijn verantwoordelijk voor de tijdig doorgeven van deze gegevens aan de VC!

Functie	Naam	Vertegenwoordigd door:	Tel	Email
Opdrachtgever	B.A.T. Services	De Lathauwer Bart	+32 9 241 59 80	bart.delathauwer@batservices.be
Bouwdirectie	Parallel Architecten	Igor Debergh	+32 57 35 27 95	idb@parallel-architecten.be
Stabiliteit				
EPB				
Aannemer				
Aannemer				
Aannemer				
VC	United Experts	Jan Verdoodt	0471/65 98 15	janv@profex.be

4 Planning der werken

4.1 Algemeen

Gedetailleerde informatie i.v.m. de planning dient steeds onmiddellijk te worden bezorgd aan de VC door de opdrachtgever, bouwdirectie en de aannemers. Enkel op basis van de ontvangen informatie kan de VC zijn coördinerende rol opnemen!

Bij de hoofdplanning en de bijhorende deelplanningen van de verschillende werfwerkzaamheden is het van groot belang dat er terdege rekening wordt gehouden met mogelijk met vb. slechte weersomstandigheden. Zo worden bijvoorbeeld grond- en funderingswerkzaamheden bij voorkeur ingeplant gedurende drogere perioden.

Daarnaast dient er steeds rekening gehouden te worden met de **tijd** nodig voor het controleren en verzekeren van de veiligheid op de werf, vb. het installeren en wegnemen van de noodzakelijke collectieve beschermingsmiddelen. (denkend aan vb. de stellingen en leuning(en!)), de toolboxen en veiligheidsrondgangen op deze werf om iedere betrokkene te informeren van de gevaren, enz....

Er wordt uitdrukkelijk op gewezen dat de (hoofd)aannemer de planning zodanig dient uit te werken dat er in géén geval werkzaamheden boven elkaar kunnen worden uitgevoerd. Iedere aannemer dient vb. steeds te vermijden dat er onder gehesen lasten gewerkt moet worden.

Al punten verdienen de nodige aandacht, dit om een zo realistisch mogelijke uitvoeringstijd te kunnen begroten zonder verder de veiligheid van de betrokkenen in het gedrang te brengen.

4.2 Algemene planning

De algemene planning der werken dient opgemaakt te worden door de bouwdirectie belast met de uitvoering in overleg met de opdrachtgever (of zijn bouwdirectie) en wordt in bijlage toegevoegd.

Deze planning dient aangepast te worden naar de werfomstandigheden. Tijdens de werfvergaderingen dient dit een vast punt te zijn. Het is aan de opdrachtgever (of zijn bouwdirectie) om in te staan dat deze informatie aan **alle** betrokkene wordt verdeeld, zodat de werken gecoördineerd kan verlopen en de VC zijn controle- en bijstandsverplichtingen *kan* uitvoeren.

5 Aangifte van werken:

De hoofdaannemer moet alvorens de werken aan te vatten, aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid alle inlichtingen verstrekken die nodig zijn om de belangrijkheid van de werken te ramen en er de opdrachtgever en, in voorkomend geval, in welk stadium ook, de onderaannemers ervan te identificeren.

Deze werfmelding, vóór de opening van de bouwplaats, dient te gebeuren voor elk werk vanaf 30.000 Euro of bij het werken met onderaannemers. Deze verplichting is niet van toepassing op de aannemers die een beroep doen op slechts één onderaannemer voor werken waarvan het bedrag (exclusief BTW) lager ligt dan 5.000 Euro. De aangifte van werken is verplicht elektronisch te melden via het portaal van de sociale zekerheid (www.socialezekerheid.be).

Als bewijs dat aan de meldingsplicht is voldaan, dient de kopie van het overeenstemmende meldingsformulier, opgenomen te worden in het coördinatiedagboek. Dit is uitdrukkelijk een taak van de (hoofd)aannemer(s).

De veiligheidscoördinator ontvangt een kopie van de voorafgaandelijke kennisgeving en iedere bijgewerkte versie ervan.

6 Aanwezigheidsregistratie op tijdelijke en mobiele bouwplaatsen:

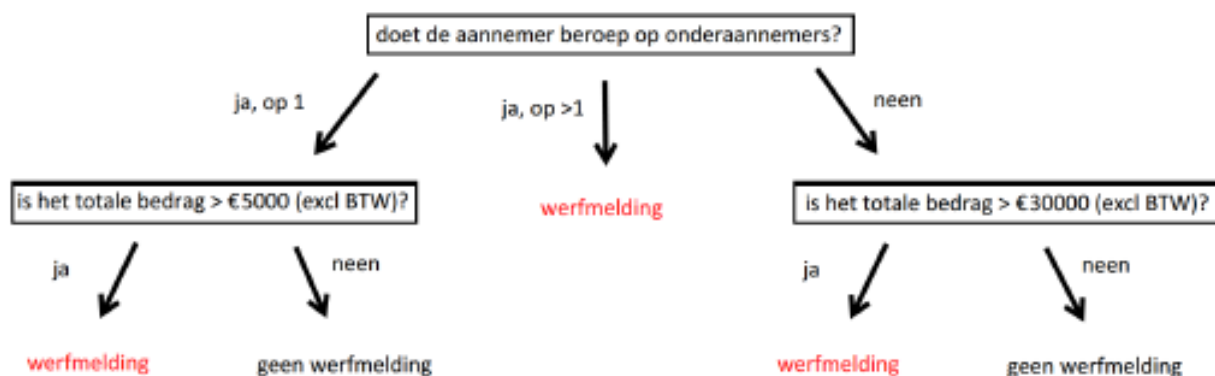
De aanwezigheidsregistratie **CIAW** is verplicht voor bouwplaatsen waar werken worden uitgevoerd op een onroerend goed en waarvan het totale bedrag exclusief BTW gelijk is aan of hoger is dan 500 000 euro. Het gaat hier om contracten gesloten door aannemers met een en dezelfde opdrachtgever.

Voor werken die begroot worden op een bedrag onder 500 000 euro is geen aanwezigheidsregistratie nodig. Indien in de loop van het project het bedrag van 500 000€ euro overschreden wordt, dan is registratie vanaf dat moment verplicht.

Werken in onroerende staat zijn alle werken uitgevoerd op een onroerend goed of een deel van een onroerend goed: bouwen, verbouwen, afwerken, inrichten, herstellen, onderhouden, schoonmaken, en afbreken. De aannemer die voor de melding instaat, moet deze informatie aan de andere partijen bezorgen.

Als bewijs dat aan de meldingsplicht is voldaan, dient de kopie van het overeenstemmende meldingsformulier, opgenomen te worden in het coördinatiedagboek. Dit is uitdrukkelijk een taak van de (hoofd)aannemer(s).

Een kopie van de melding en iedere bijgewerkte versie ervan dient ter beschikking te zijn op de werf.

Op <https://www.checkinhoudingsplicht.be> kan de opdrachtgever nagaan of de aannemer fiscale of sociale schulden heeft.

https://www.socialsecurity.be/site_nl/employer/applics/ddt/documents/pdf/Bericht_aan_de_aannemers_en_opdrachtgevers_N.pdf

7 Bouwplaatsinrichting

- ① De *minimumvoorschriften* inzake veiligheid en gezondheid van toepassing op bouwplaatsen zoals bepaald in bijlage III van het KB dd. 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen zijn, voor zover hieronder niet anders omschreven, van toepassing.

Tevens dient het bestek van de bouwdirectie strikt gevolgd te worden.

7.1 Bouwplaatsinrichting

De aannemer is **verplicht** om een **werfinrichtingsplan** op te maken voor de werf.

Alle sociale voorzieningen cfr. de CAO 10/3/16 dienen hierop aangeduid te worden. De (hoofd)aannemer dient een aantal veiligheidshelmen en veiligheidslaarzen ter beschikking te stellen voor de opdrachtgever/opdrachtgever. Het aantal is door te geven door de opdrachtgever/opdrachtgever.

Evenals waar de werfafsluiting (2m hoogte!) zal geplaatst worden rond **de VOLLEDIGE werf**, de signalisatie rond de werf, de in en uitrit, ...

Het vermeldt ten minste volgende gegevens:

- Alle toegangen, wegen, rijrichting en parkings
- De ligging van nutsleidingen (H.S., L.S., telefoon, water, gas,...)
- De zones voor gezondheidsinrichtingen, opslaan van materieel, werkplaatsen...
- De inplanting hijstoestellen en draaicirkel-opgestelde elektrische verdeelborden
- De E.H.B.O.-post.
- Elke aannemer is verplicht voor zijn werknemers de wettelijk voorziene gezondheidsinrichtingen ter beschikking te stellen en deze dagelijks te onderhouden. Maaltijden mogen enkel in de daartoe voorziene inrichtingen worden gebruikt.
- Het gebruik van de installatie van de hoofdaannemer is in principe verboden voor derden tenzij onderling schriftelijk overeengekomen.
- Het opstellen van werfburelen, refters, kledkamers, sanitaire installaties, opslagplaatsen, ... mag enkel conform het inplantingsplan en in overleg met de coördinator-verwezenlijking én na goedkeuring van de opdrachtgever gebeuren.

M.a.w. denk verder aan:

- Plaats een (wettelijk) **hek** en verbodsborden om de werf **ontoegankelijk** te maken voor onbevoegden. Bijzondere aandacht dient besteed te worden aan de plaatsing van steunvoeten/blokken langs straatzijde. Deze mogen niet uitstekend geplaatst worden wegens gevaar voor aanrijding of struikelen van personen. De hoofdaannemer is

verantwoordelijk voor de plaatsing en instandhouding gedurende de volledige verwezenlijkingsfase.

- Zorg overal voor voldoende **verlichting**
- **Plaats extra beveiliging** op plekken met hoger risico – zet vb. bouwputten bijvoorbeeld af met een hek
- Informeer over mogelijke gevaren met **signalisatie** en preventie
- Zorg voor een gedegen **EHBO-uitrusting**
- Hang belangrijke telefoonnummers zichtbaar uit: dokter, brandweer, politie, belangrijkste leveranciers (gas, water, elektriciteit)
- Let erop dat de **brandveiligheidsvoorschriften** worden nageleefd
- Bescherm ook in de buurt liggende terreinen en/of gebouwen tegen beschadiging of overlast
- Bewaar gereedschap en materiaal steeds op een veilige en droge plek om ze te beschermen tegen diefstal, vandalisme en weersinvloeden.
- ...

Telkenmale de situatie wijzigt, dient de aannemer zijn plan **aan te passen** en voor te leggen aan de opdrachtgever en nadien ter beschikking te stellen.

7.1.1 Afval

Elke aannemer afzonderlijk staat in voor zijn eigen afvalbeheer en zal bijgevolg verplicht voorzien in de nodige opslagcontainers voor het (gescheiden) kunnen opslaan van het afval.

Het is bijgevolg verboden elke vorm van afval (etensresten, bouwafval...) te laten rondslingeren op de bouwplaats. Het is evenzeer ten strengste verboden eender welke vorm van afval te verbranden in open vuur op de bouwplaats!

7.1.2 (Bouw)kranen

Op het werfinrichtingsplan komt onder mee het voorstel om de (mobiele) torenkraan te plaatsen. Alle aanvragen en controles vallen onder zijn verantwoordelijkheid en een kopie van zijn aanvragen dienen asap te worden doorgegeven aan de opdrachtgever en de bouwdirectie.

De meest aangewezen positie van de (mobiele of vaste) bouwkransen dient de aannemer te bepalen.

Het spreekt voor zich dat alle bouwkransen (torenkransen, portaalkranen, mobiele kransen...) enkel bediend mogen worden door daartoe bevoegde personen (minimaal 18 jaar oud, geschoold en medisch gekeurd).

Dit wordt aangetoond met het "**bekwaamheidsattest**", dat aanwezig dient te zijn op de werf.

De kraan zelf wordt wettelijk gekeurd (zie de laatste wetgeving hierrond!), evenals de elek. aansluiting ervan. Deze elek. aansluiting is aan te sluiten op een afzonderlijke (gekeurde) werfkast van de aannemer (*Keuring door een BA4 of BA5!*) Indien de aansluiting gebeurd via een generator, dient deze ook geaard te zijn.

7.1.3 Verkeerssituatie

Rond de werf is er een *specifieke havenomgeving*. De aannemer dient hiermee rekening te houden met zijn voorbereidingen met het zeer drukke vrachtverkeer.

Op deze werf is de maximumsnelheid van alle voertuigen actief op en rond de bouwplaats beperkt 15,00 km/u.

Voertuigen betrokken bij de werfwerkzaamheden parkeren bij voorkeur binnen de contouren van de bouwplaats zonder een gevaar te vormen voor de andere tussenkomende partijen. (zie de vele trucks rond de werf)

Er wordt **op voorhand** met de aannemer en opdrachtgever besproken waar dit dient te gebeuren.

Aan- en afvoer van materialen en materieel gebeurt via de daartoe aangeduide werftoegang. (Zie hiervoor het inrichtingsplan van de aannemer). De betrokken voertuigen zullen zich niet langer op de bouwplaats ophouden dan de tijd die voor het lossen of laden noodzakelijk is.

8 Veiligheids- en gezondheidsplan

8.1 Veiligheids- en gezondheidsplannen

8.1.1 Algemeen

- ① Algemeen onderscheid men de volgende vier vormen van V&G-plannen, allen (rechtstreeks of onrechtstreeks) betrekking hebbende op de betrokken bouwplaats:
- Het algemene *veiligheids- en gezondheidsplan voor* de bouwplaats (= voorliggend document), opgemaakt door de betrokken veiligheidscoördinator.
 - Het *algemene* veiligheids- en gezondheidsplan van de onderneming van de aannemer
 - Het *specifieke* veilig- en gezondheidsplan voor de bouwplaats opgemaakt door de betrokken aannemer(s).
 - Eventueel aanvullende specifieke veiligheids- en gezondheidsplannen voor de bouwplaats (inhoud idem specifiek V&G-plan), opgemaakt door de onderaannemers van de betrokken aannemer met een link naar de bovenliggende plannen.

8.1.2 Procedure

De algemene context waarin de verschillende V&G-plannen aangewend worden is de volgende (*onderstaande volgorde heeft verder geen betekenis*):

De veiligheidscoördinator-ontwerp opent het algemene veiligheids- en gezondheidsplan voor de bouwplaats zoals voorzien in de wettelijke bepalingen op basis van de aan hem verstrekte informatie.

De veiligheidscoördinator-verwezenlijking op zijn beurt vult het algemene veiligheids- en gezondheidsplan voor de bouwplaats verder aan zoals voorzien in de wettelijke bepalingen en de verkregen informatie.

De betrokken aannemer maakt VERPLICHT een **Specifiek V&G-plan** (inhoud zie verder) op en dient dit in voor de aanvang der werken. De eventuele aanvullende SV&G-plannen van de onderaannemers van de betrokken aannemer worden na goedkeuring en studie door de betrokken aannemer aan de hiërarchische lijn van de werf voorgelegd.

Samen met het specifieke en/of aanvullende V&G-plan wordt de **planning der werken** doorgenomen met de hiërarchische lijn van de werf i.v.m. gelijktijdig uit te voeren werken.

De hiërarchische lijn van de werf keuren het specifieke en/of aanvullende V&G-plan goed.

De aannemer meldt elke wijziging van uitvoeringsmethode of externe omstandigheden en past de risicoanalyses in functie hiervan aan.

De specifieke en/of aanvullende V&G-plannen worden gearchiveerd in het algemene V&G-plan voor de bouwplaats.

Een hoofdaannemer is verantwoordelijk dat iedere onderaannemer een SVG-plan overhandigt VOOR de start van zijn werken!

8.1.3 Werkwijze voor de aannemer

Hier herhalen we enkel wettelijk verplichtingen voor de aannemer, zonder volledig te willen zijn. Het is de taak van de aannemer om deze zaken uit te werken en op tijd voor te leggen. Hij draagt steeds ALLE verantwoordelijkheid voor het niet volgen de wetgeving i.v.m. veiligheid!

De verwezenlijking van de taken van de coördinatie veiligheid & gezondheid op de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen houdt vooral de **samenwerking** in tussen de verschillende tussenkomende partijen, (Opdrachtgever, Bouwdirectie, Aannemers, Onderaannemers,...). Deze samenwerking uit zich vooral in de uitwisseling van informatie tussen de verschillende tussenkomende partijen. De coördinator heeft als voornaamste taak de informatie-uitwisseling te bevorderen aangaande risicohandeling met betrekking tot veiligheid en gezondheid van de werknemers op de werf op basis van de ontvangen info. Opdat deze opdracht tot een goed einde zou gebracht worden, is de **medewerking** van alle betrokken ondernemingen noodzakelijk. Deze overdracht van informatie gebeurt verbaal en dient daarna steeds schriftelijk bevestigd te worden. De opdrachtgever/opdrachtgever is hiervoor verantwoordelijk en dient te zorgen dat de aannemers deze taken concreet uitvoeren.

De aannemer moet voor zijn onderneming een *algemeen veiligheids- en gezondheidsplan* opstellen conform de bepalingen van de wet betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

Daarnaast dient hij voor de betrokken bouwplaats een **specifiek veiligheids- en gezondheidsplan** op te stellen en dit voor de aanvang der werken ter goedkeuring voorleggen aan de hiërarchische lijn van de werf.

In de wet betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk is sprake van de evaluatie van de risico's, van de beschermende maatregelen en van de beschermingsmiddelen evenals van de documenten waarin dit alles wordt vermeld.

Het **opstellen van de risicoanalyse aangepast** aan deze werf en de daaruit voortvloeiende risico-evaluatie valt in de onderneming onder de verantwoordelijkheid van de hiërarchische lijn. Enkel die personen die voldoende vertrouwd zijn met de praktische uitvoering van het werk verkeren in de mogelijkheid om de uitvoeringsmethoden te bepalen en als gevolg daarvan de risico's te bepalen. Het ligt voor de hand dat deze personen de assistentie krijgen van hun preventieadviseur voor het vastleggen van de preventiemaatregelen en de te gebruiken beschermingsmiddelen.

De aannemer is tegenover de opdrachtgever ook verantwoordelijk voor zijn onderaannemers en bijgevolg ook voor het behoorlijk opstellen en in de praktijk omzetten van elk onderdeel van het aanvullende veiligheids- en gezondheidsplan opgesteld door deze onderaannemers. Het is belangrijk dat alle onderdelen van het aanvullende veiligheids- en gezondheidsplan van de onderaannemer *afgestemd* zijn op de overige V&G-plannen zodanig mogelijke misverstanden vermeden worden.

Iedere gecontracteerde (onder)aannemer moet minstens 1 week alvorens hij de werkzaamheden start alle onderdelen van het specifieke en/of aanvullende veiligheids- en gezondheidsplan, via de hoofdaannemer, indienen bij de hiërarchische lijn van de werf.

Indien noodzakelijk kan er, nog voor de uitvoering van de werkzaamheden, voorzien worden in een veiligheidsvergadering met de hiërarchische lijn van de werf, de verantwoordelijke van de aannemer en/of hun preventieadviseur. Het specifieke en/of aanvullende veiligheids- en gezondheidsplan zal bij deze gelegenheid worden besproken.

Elke wijziging in de gegevens meegedeeld in het specifieke en/of aanvullende veiligheids- en gezondheidsplan dient meegedeeld te worden aan de veiligheidscoördinator verwezenlijking zodanig dat het algemene veiligheids- en gezondheidsplan van de bouwplaats voor latere interventies kan aangepast worden. Deze inlichtingen kunnen overgemaakt worden tijdens een vergadering of bezoek ter plaatse met de opdrachtgever, de veiligheidscoördinator en de aannemer. De betrokken informatie wordt meegedeeld binnen een termijn die een onderzoek mogelijk maakt en in ieder geval voor enige interventie op de bouwplaats.

8.1.4 Inhoud van het Specifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan van de aannemer

Het specifieke veiligheids- en gezondheidsplan -dat door álle betrokken aannemers voor interventie op de bouwplaats dient overgemaakt te worden op basis van dit VG-plan - dient ideaal o.a. te omvatten:

- De **beleidsverklaring** van het bedrijf (én te ondertekenen)
- Algemene **info** (= Projectgebonden en organisatorische informatie van algemene aard)

Elke tussenkommende aannemer/intervenat dient zich *voorafgaand* te identificeren door het invullen en overmaken van het formulier "Identificatie aannemer" (zie bijlage) met onder meer vermelding van de personen die deel uitmaken van de hiërarchische lijn op de bouwplaats, de preventieadviseur en het voorziene aantal werknemers op de bouwplaats.

+ de **verantwoordelijken** óp de werf (vb. wie is de eerste hulp? Zijn **attest!**) Dit wordt het best in een **werforanigram** opgemaakt zodat het duidelijk is wie voor wie verantwoordelijk is.
- De **werfmelding**
- Hoe zal men dit werk uitvoeren? Maw Het **PLAN VAN AANPAK!**
- De **Specifieke Risicoanalyse**, met preventiemaatregelen i.f.v van deze werf
- **Planning** van de werf én met de bijhorende werkzaamheden. M.a.w. een overzicht van de voorziene uitvoeringsfasen en hun uitvoeringsmethode=> PLAN VAN AANPAK van de werken op deze werf.
- Het (Bouwplaats) **reglement** (=wat de arbeiders/medewerkers moeten weten over deze werf)
- De **werfplekinspecties** (zie voorbeeld toolboxes, welke er zullen geven worden op de werf)
- **Technische fiches** van de gebruikte producten (ter voorbereiding van het PID)
- De vermelding van de aangewende gevaarlijke producten en de risico's voor derden (technische fiches, SDS-fiches...)
- **Keuringen** van ál het werfmateriaal (**niet gekeurd = niet op de werf!**)
- Lijst (bijna) ongevallen en de genomen maatregelen (vb; Meegedeeld in een Toolbox)
- Lijst met (eventuele) onderaannemers/zelfstandigen, ... en HUN SVG-plan gelinkt aan het SVG-plan van de hoofdaannemer en het VG-plan zelf, incl. de R.A.' s voor hun specifieke werken.
- Overzicht van de verplichte **attesten** (o.a. kraanman, EHBO, basis opleiding VC,...)
- Het **Communicatieplan** voor deze werf.

- Lijst met een stand van zaken i.v.m. de **basisveiligheidsopleiding**.

Verder, **na** de werkzaamheden, voor het opmaken van het PID:

- alle uitvoeringsplannen (de as-built)
- Alle Indienststellingen/opleveringsdocumenten
- En als laatste de foto's van de werken.

Het samenstellen én aanpassen van het **Postinterventiedossier** is in het kader van de uitoefening van zijn taken zijn ten laste van de Coördinator, zowel tijdens de fase van ontwerp als verwezenlijking en dit *op basis van de verstrekte informatie*. De opdrachtgever en de aannemer zijn verplicht alle nodige documenten kosteloos en in voldoende aantal over te maken voor het opmaken van het Postinterventiedossier. De problemen die beschreven worden in het Postinterventiedossier handelen over de veiligheid en gezondheid van de werknemers bij de uitvoering van werken als verbouwingen, aanpassingswerken, onderhoud, reiniging, herstellingen, ... welke worden uitgevoerd op deze bouwplaats. De documenten alsook de plannen "as-built", technische fiches van de gebruikte producten, beschrijving van de geïnstalleerde uitrusting, gebruiksaanwijzing, gelijkvormigheidsattesten, ... worden derhalve bijgevoegd in het Postinterventiedossier. De VC zal deze opvragen, maar de opdrachtgever (of zijn bouwdirectie/ontwerper/...) dient in te staan dat de aannemers hieraan voldoen.

! We wijzen hier de opdrachtgever erop hij in dient te staan dat 'zijn' aannemers voldoen aan de wetgeving hun Specifiek VG-plan voor deze werf op tijd overhandigen. De VC heeft géén enkele politionele bevoegdheid in deze! Het is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever om hiervoor te zorgen gelet op zijn overeenkomst met de aannemer.

We herhalen hierbij dat elke aannemer/ bouwdirectie belast met de uitvoering der werken zorgt voor de verspreiding en verdeling van volgende documenten naar zijn onderaannemers:

- *V&G-plan, inclusief lijst met tussenkommende partijen*
- *Verslagen van de werfrondgang*
- *Opmerkingen van de coördinator.*

In het coördinatiedagboek noteert elke onderneming de naam en het telefoonnummer van de persoon die in de desbetreffende onderneming verantwoordelijk is voor de veiligheid op de werf. De hiërarchische lijn van de werf staat hiervoor in.

Tevens staat het in voor het verspreiden onder het personeel van alle informatie inzake ongevallenpreventie. Alle ondernemingen moeten in het bezit zijn van de noodzakelijke vergunningen om hun activiteiten in België uit te oefenen en elk personeelslid moet conform de normen zijn van het land in welke hij zijn beroep uitoefent.

8.2 Risicoanalyses.

- ① Deze RA' s zijn gebaseerd op de ontvangen plannen en de bespreking met de Bouwdirectie belast met het ontwerp tijdens de ontwerpfase. Tevens zijn de opmerkingen van de startvergadering mee opgenomen.

Indien dit onderdeel niet heeft plaatsgevonden, ligt de volledige verantwoordelijkheid voor de volledigheid hiervan bij de opdrachtgever, zijn ontwerper en de aannemers die deze werken uitvoeren op de werf. Iedere opmerking hierover (= aangepaste R.A.' s) zal door de VC asap worden opgenomen in een upgedate versie van dit VG-plan, van zodra deze in zijn bezit zijn.

8.2.1 Risico's ten gevolge van de aard van het bouwwerk:

Deze 'veiligheidsanalyse' van de aard en bijgevolg het ontwerp van het bouwwerk, uitgevoerd door de Coördinator-Ontwerp, is gebeurd aan de hand van een grondige beschouwing van de *beschikbare stukken*, in het bijzonder de plannen horende bij de aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning.

Het resultaat van dit onderzoek is gebundeld in een afzonderlijk verslag dat doorgestuurd is naar alle betrokkenen. Een integrale versie van dit verslag is in bijlage gevoegd bij het coördinatiedagboek. (= CD). Deze zijn te bespreken tijdens de startvergadering van iedere aannemer.

De belangrijkste risico's samen met de gestelde preventiemaatregelen zijn hieronder opgesomd:

- **Rekening houden met werken in een haven en de nabijheid van het kanaal!**
- **Werken op hoogte (hoogtewerkers, ladders, kranen).**
- **Werken onder tijdsdruk en diverse aannemers op een klein gebied.**

Activiteit	Risico	Maatregel	Maatregel te nemen door:
Werftoegang	Toegang voor onbevoegde weren.	De VOLLEDIGE bouwplaats dient tot de ingebruikname ervan voorzien te zijn van een degelijke en voldoende werfafsluiting. Op deze afsluiting dient op een duidelijke plaats een signalisatie te hangen van het type ' Verboden toegang voor onbevoegde personen '.	Aannemer, Hiërarchische lijn
	Aanrijding/botsing met andere weggebruikers.	Aanbrengen van voldoende signalisatie. Het opmaken van zones voor voetgangers en zones voor rollend verkeer. Alle werfverkeer dient steeds te parkeren binnen de voorziene zone! => Het	Aannemer, Hiërarchische lijn

		werfinrichtingsplan dient dit te voorzien.	
Bouwputten, werken op hoogte (verticale circulatie)	Stellingen	Stellingen dienen opgebouwd door een erkend persoon en gecontroleerd te worden door een bevoegde persoon. Een keuringsverslag dient te allen tijde te worden voorgelegd. Stellingen dienen gebouwd te worden volgens de van kracht zijnde wetgeving en dienen volgens die wet voorzien te zijn van de nodige valbeveiligingen en afschermingen. <i>Indien</i> er stellingen gebouwd moeten worden op het openbare domein, dient eerst een toelating gevraagd te worden aan de bevoegde instanties. Deze inname dient voldoende aangegeven te worden en er dient een omleiding voorzien te worden voor fietsers en voetgangers.	Aannemer, Hiërarchische lijn
	Vallende voorwerpen	Het vallen van voorwerpen dient vermeden te worden. Dit kan door de werfcirculaties te spreiden of indien nodig het voorzien van een vangnet. Een valnet moet steeds voorzien worden bij het uitvoeren van werken langs het openbare domein teneinde vallende voorwerpen op passanten uit te sluiten.	Aannemer, Hiërarchische lijn
	Ladders	Ladders mogen slechts gebruikt worden als verticaal verplaatsingsmiddel en niet als werkplatform! In het S.V&G-plan van de aannemer is er een overzichtslijst opgenomen met incl. de jaarlijkse controles/ keuringen door een bevoegd persoon.	Aannemer Hiërarchische lijn,
	Wapening	Uitstekende wapening dient steeds te worden afgeschermd. Het is verboden om tussen de reeds geplaatste wapeningsijzers te wandelen. Er dient dus een doorgang voorzien te worden om de bouwzone te betreden. Alle werknemers dragen een veiligheidsbril, handschoenen en	Aannemer , Hiërarchische lijn

		veiligheidsschoenen bij het plaatsen van de wapening.	
Montage en demontage		De montage van bouw elementen dient zoveel mogelijk machinaal te gebeuren en volgens de instructies van de fabrikant. Het is aan te bevelen om ook tijdens de plaatsing ervan de nodige aandacht te hebben voor valbeveiligingen.	Aannemer Hiërarchische lijn,
	Losliggende kabels	Alle kabels dienen zoveel mogelijk uit de werkzone te worden geplaatst. Doorgangen en circulatiezones dienen zoveel mogelijk vrij te worden gehouden van kabels.	Aannemer Hiërarchische lijn,
Kabels, elektrische toestellen	Beschadigde kabels	Beschadigde kabels dienen onmiddellijk buiten dienst te worden gesteld en te worden hersteld.	Aannemer Hiërarchische lijn,
	Elektrische toestellen	Elektrische toestellen dienen zoveel mogelijk uitgeschakeld te worden bij niet gebruik. Indien het toestel in werking moet blijven, dient deze voorzien te zijn van een voldoende duidelijke signalisatie. Alle elektrische toestellen zijn ENKEL aangesloten op een gekeurde zekeringskast van de aannemer.	Aannemer Hiërarchische lijn ,
	Kabels op openbare- en toegangswegen en/of wandelwegen. (Stellingen/gangen,...)	Deze dienen zoveel mogelijk aangeduid te worden met standaardbakens en indien mogelijk zoveel mogelijk beschermd.	Aannemer, Hiërarchische lijn
	Vrijkomen schadelijke stoffen a.g.v. slijpen.	Slijpen wordt enkel toegestaan in de daarvoor aangeduide zone.	Aannemer, Hiërarchische lijn
	Opslag gevaarlijke producten.	Alle gevaarlijke producten dienen afgeschermd opgeslagen te worden binnen de daarvoor voorziene zone.	Aannemer, Hiërarchische lijn
Blootstelling aan chemische en biologische agentia	Vrijkomen van verontreinigende stoffen tijdens werken	Voorafgaande controle en inspectie uitvoeren o.a. op de af te breken delen. Indien er schadelijke stoffen gedetecteerd worden, dienen deze door een gespecialiseerde firma te worden verwijderd of hiermee gewerkt.	Aannemer, Hiërarchische lijn

	Vuur in de nabijheid van gevaarlijke stoffen	Indien nodig dient er een vuurvergunning te worden aangevraagd.	Aannemer, Hiërarchische lijn
Opslag van materieel en materiaal	Omvalen van te hoog gestapeld materiaal.	Voldoende ruime opslagzone voorzien. Deze opslagzone dient voldoende stevig te zijn. Indien er geen voldoende grote opslagruimte aanwezig is, mag er niet hoger gestapeld worden dan 2m en is het gebruik van stapelrekken- en bakken aangewezen.	Aannemer, Hiërarchische lijn
(mobiele) Torenkraan	Omvalen door onvoldoende draagkracht.	De bediening van de torenkraan dient te gebeuren door een bevoegd persoon. De opstelling ervan dient te gebeuren volgens de voorschriften van de fabrikant. Er dient te allen tijde een keuringsverslag te kunnen worden voorgelegd.	Aannemer, Hiërarchische lijn
	Bediening	Een torenkraan wordt enkel bedient door een persoon met een erkend ATTEST! (<i>Bekwaamheidsattest</i>) De kraan is geaard & gekeurd én de elektrische aansluiting is apart gekeurd.	Aannemer, Hiërarchische lijn
(mobiele) Torenkraan	Botsing met bovengrondse leidingen, andere bouwmachines.	Bij de opstelling van de torenkraan dient er rekening gehouden te worden met de draaicirkel ervan en dient er gekeken te worden naar de omgeving. In geval de torenkraan opgesteld wordt in de buurt van een bovengrondse leiding dient de beheerder hiervan te worden verwittigd. Indien een torenkraan vereist is, dient deze opgesteld te worden op het openbare domein. Hiervoor dient er eerst een toelating aangevraagd te worden bij de bevoegde instanties. Elke inname van het openbaar domein dient afgesloten te worden door middel van metalen draadhekken en op een voldoende wijze gesignaleerd.	Aannemer, Hiërarchische lijn
	Stof	Het stof afkomstig van werken dienen tot een minimum herleid te worden. Hiervoor kunnen vb. stortkokers aangewend worden.	Aannemer, Hiërarchische lijn

		<p>Ook het bevochtigen van de af te breken delen beperkt de ontwikkeling van stof.</p> <p>Bij alle slijpwerken dienen de juiste arbeidsmiddelen gebruikt te worden. (water, stofzuiger,...)</p>	
	Stabiliteit	<p>Alvorens met de werken te starten zal de stabiliteit van het gebouw nagegaan moeten worden. Dit kan door middel van een visuele controle of door het uitvoeren van testen en metingen. Alle af te breken delen en werkplatformen dienen op een voldoende stevige manier gestut te worden.</p>	<p>Aannemer, Hiërarchische lijn</p>

8.2.2 Risico's ten gevolge van de wederzijdse inwerking en de **opeenvolging** van activiteiten:

- ① Hieronder volgt een *niet-limitatieve* lijst van mogelijke risico's en bijhorende preventiemaatregelen die kunnen ontstaan bij de wederzijdse inwerking en de opeenvolging van activiteiten door toedoen van de verschillende aannemers. Indien er géén planning is overhandigd aan de VC, ligt de verantwoordelijkheid hiervoor volledig bij de bouwdirectie en de aannemers op de werf.
- ① Alle maatregelen zijn door de bouwdirectie belast met de verwezenlijking uit te voeren vooraleer er werkzaamheden starten. De controle en opvolging is integraal een onderdeel van zijn veiligheidsbeleid op deze werf.

Risico's vanuit de planning

Zie eveneens voorgaand punt.

Om deze correct in te kunnen schatten, dienen alle betrokken partijen hun planningen VOOR de start van de werken door te geven aan de VCU.

Al diegenen die betrokken zijn bij de opmaak van de planning der werken (opdrachtgever, bouwdirectie belast met het ontwerp...) maar verder ook alle andere tussenkomende partijen dienen er te allen tijde naar te streven dat er steeds zo weinig mogelijk tussenkomende partijen *tegelijktijd* op de bouwplaats aanwezig zijn. Dit om de wederzijdse inwerking van de activiteiten en bijgevolg de wederzijdse risico's te vermijden.

Bij het uitvoeren van werken in de hoogte dient er steeds te worden gestreefd naar een werksituatie waar er niet boven elkaar dient gewerkt te worden. Alzo wordt het risico op vallende voorwerpen grotendeels uitgeschakeld.

Er zal een duidelijke zonering uitgevoerd worden: werkzone –opslagzone –werfketen... Dit alles is terug te vinden op het inrichtingsplan, opgemaakt door de aannemer voor de start van de werken.

Instortingsgevaar constructies

Alle stabiliteits/afbraakwerken dienen steeds in overleg met de bouwdirectie of een stabiliteitsing. worden uitgevoerd.

Hun advies is bindend voor de bouwdirectie belast met de verwezenlijking op de werf.

Steigers dienen opgebouwd en gecontroleerd te worden conform de wetgeving.

Valgevaar

Zoals hoger reeds vermeld dient op de werf, zolang er acuut gevaar is voor het vallen van personen, in het werk gesignaleerd te worden.

Elke zone op de werf waar het risicobeheer ondoeltreffend of onvoldoende is, zal duidelijk worden **gesignaleerd**. Zo bijvoorbeeld zones zonder doeltreffende **collectieve beschermingsmiddelen** met het risico op vallen van hoger gelegen werkvlakken. Het is de verantwoordelijkheid van de aannemer die het risico doet ontstaan om o.a. de signalisatie op punt te houden. Eventueel wordt de toegang tot deze zone verboden.

De bouwdirectie belast met de verwezenlijking heeft de verantwoordelijkheid over alle toegangen tot de constructies in aanbouw.

In functie van de verschillende types toegangen die worden aangewend (trappen, voorlopige trappen, overlopen, ladders, ...) zal desgewenst een risicoanalyse van vallen, val uit de hoogte, wegglijden, struikelen e.d. worden opgemaakt en zullen de preventie- en beschermingsmiddelen die nodig zijn worden ingevoerd.

Alle gebruikte toegangen hebben een reglementaire minimumbreedte van 80,00cm en een minimumhoogte van 180,00cm. Deze afmetingen worden desnoods in het werk aangepast in functie van het aantal en de frequentie van de toegangen. Bovendien dient elke toegang te worden beschermd conform de reglementering met in het bijzonder het voorzien in collectieve beschermingsmiddelen om het risico van val uit de hoogte te beperken. Alle toegangen zijn volledig onbelemmerd en verlicht.

Algemene regel is dat wanneer een toegang wordt verboden of verdwijnt, een andere toegang in gebruik wordt genomen. Het is de verantwoordelijkheid van de bouwdirectie belast met de verwezenlijking om te voorzien in een voldoende aantal toegangen voor alle tussenkomende partijen.

Algemene gezondheidsrisico's

Elke onderneming is voor eigen rekening verplicht gedurende de bouwperiode voor haar werknemers de wettelijk voorziene gezondheidsinrichtingen ter beschikking te stellen en deze dagdagelijks te onderhouden.

Deze gezondheidsinrichtingen betreffen minimum een droge, verwarmde en voldoende geventileerde schaftruimte (= werfkeet) en een toiletruimte met (afzonderlijke) wastafel. De afvoer van de toiletten en de wasgelegenheden gebeurt in een kunststof tank van voldoende

capaciteit. Iedere onderneming ruimt afzonderlijk zijn eigen tank. Het materiaal wordt regelmatig afgevoerd naar een daartoe vergunde inrichting.

Indien de omvang of de complexiteit van de werf dit vereist dient er mogelijk ook voorzien te worden in een kantoorruimte (bureelcontainer)

Maaltijden mogen enkel in de daartoe voorziene inrichtingen gebruikt worden.

Iedere aannemer afzonderlijk heeft als taak in te staan voor het regelmatig onderhoud en de netheid van de werf.

Zie hiervoor de uitstekende afpunlijsten van Constructiv!

Vb: CAO 10/03/2016 Humanisering van de arbeid - Checklist chemisch toilet - Toolboxfiche 2088

Verdrinkingsgevaar

Daar een kanaal grenst aan de werfzone dienen hier de noodzakelijke maatregelen genomen worden.

In de R.A. van de betrokken aannemers is zeker op te nemen o.a.

- Afsluiten met herashekkens (zoals de volledige werf...)
- Valbeveiliging indien er dichtbij gewerkt wordt
- Reddingsvesten
- Reddingsboot dient aanwezig te zijn.
- ...

Elektrocucie

De werfkast(en) moet(en) door een erkend organisme gekeurd worden conform het AREI (= BA4 of BA5!). Elk mogelijk defect ervan moet onmiddellijk gemeld worden. Er mag dus níét rechtstreeks elektriciteit worden afgetakt van de klant.

Alle verdeelborden dienen steeds **gesloten** te blijven. Het aansluiten ervan kan enkel met aangepaste stekkers. Alle verbindingen (stekker /stopcontact) aanwezig op de bouwplaats dienen geschikt te zijn voor gebruik in vochtige omstandigheden (minimumbeschermingsklasse IP44).

Alle elektrische kabels moeten zodanig geplaatst of opgehangen worden dat eventuele schade tot een minimum wordt beperkt. Doorgangen dienen steeds vrijgehouden te worden van elektrische kabels. Mogelijk beschadigd elektrisch materiaal en beschadigde kabels dienen onmiddellijk van de bouwplaats verwijderd te worden.

Toestellen die buiten de normale werkuren onder spanning blijven dienen voorzien te zijn van een bordje met de vermelding "Toestel onder spanning – niet onderbreken".

Alle weg- of baankruisingen dienen noodzakelijkerwijze ondergronds uitgevoerd te worden en moeten worden aangeduid met standaardbakens.

De masten die de elektrische luchtlijnen dragen dienen voorzien zijn van een bord met het opschrift: "**Verboden de draden of kabels aan te raken – DOODSGEVAAR**".

Elke onderneming staat zelf in voor de verlichting van haar werkposten. Deze verlichting moet uitgevoerd worden volgens de geldende wetgeving. De bouwdirectie belast met de verwezenlijking coördineert de algemene verlichting en de eventuele noodverlichting.

Blootstelling aan chemische en biologische agentia

Alle gevaarlijke producten schadelijk voor mens en milieu (vb. olie, chemische toeslagproducten voor het beton, reinigingsproducten...) dienen afgeschermd opgeslagen te worden binnen de algemene opslagzone.

Brandgevaar

Open vuur op de bouwplaats bijvoorbeeld voor het verbranden van afval, is ten strengste verboden.

Bij eventueel het gebruik van branders dienen er steeds vuurvergunningen te worden aangevraagd aan de opdrachtgever.

Aanrijdinggevaar

Aan- en afvoer van materialen en materieel gebeurt uitsluitend via de bestaande toegang tot de inrichting zoals beschreven op het werfinrichtingsplan van de aannemer.

De betrokken voertuigen zullen zich niet langer op de bouwplaats ophouden dan de tijd die voor het lossen of laden noodzakelijk is, om zo weinig mogelijk hinder te veroorzaken voor de andere weggebruikers.

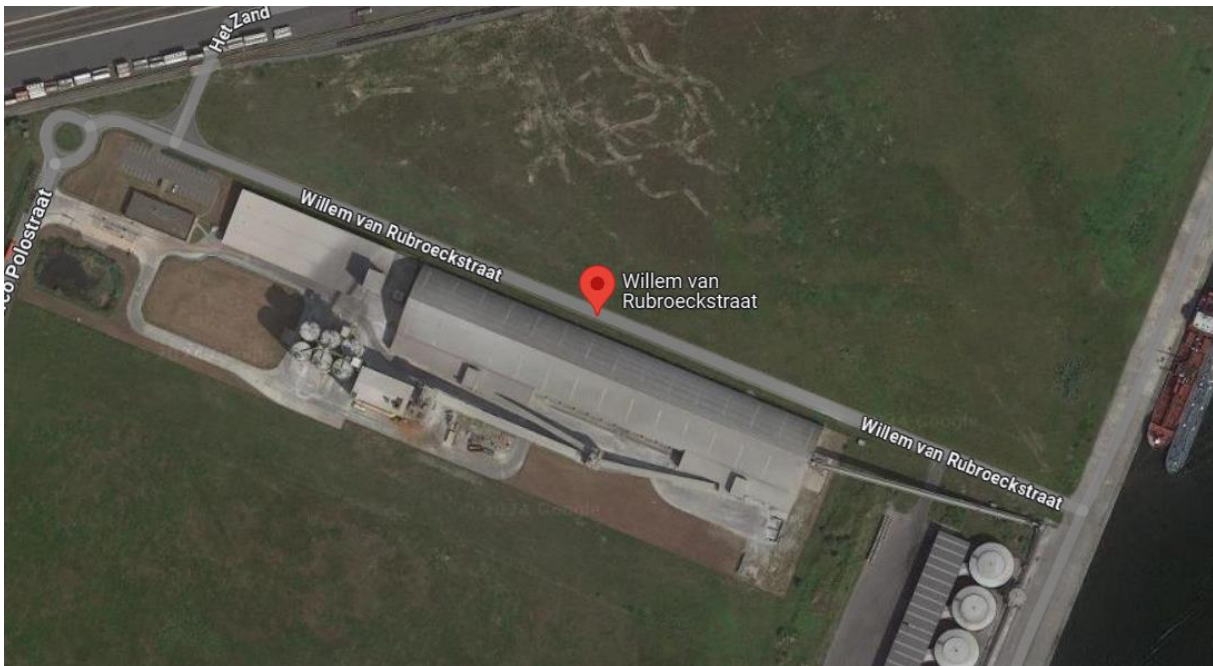
8.2.3 Risico's vanuit de *omgeving*:

Activiteit	Risico	Maatregel	Maatregel te nemen door:
HAVENGEBIED	(haven)Verkeer	Er mag op géén enkel moment een vrachtwagen gestationeerd worden op de rijweg. Indien er leveringen plaatsvinden, dient dit te gebeuren op de (privé)parkeerstroken! => opmaak Signalisatieplan door aannemer!	Aannemer, Hiërarchische lijn
	Zwakke weggebruikers	Aanbrengen van voldoende signalisatie . Bij een inname van het openbare domein dient er een omleiding voorzien te worden voor de voetgangers. (cfr. de Politievergunning!)	Aannemer, Hiërarchische lijn
	Levering van bouwmaterialen	Voorzien van zone waar leveringen kunnen plaatsvinden. Slechts 1 vrachtwagen toelaten in de buurt van de bouwplaats. Voorzien van een wachtplaats voor meerdere vrachtwagens. De exacte wachtplaats dient nog in onderling overleg bepaald te worden.	Aannemer, Hiërarchische lijn
	Vuil op de parking, gangen of wandelpaden, openbare weg...	De weg <i>steeds</i> reinigen na levering van bouw materiaal of na het vuil maken ervan.	Aannemer, Hiërarchische lijn
	Inname gronden	Duidelijke afbakening en signalisatie. Regelmatig te controleren.	Aannemer, Hiërarchische lijn
Constructie	Stabiliteit	Alvorens de werkzaamheden aan te vatten dient de stabiliteit nagegaan te worden. Gedurende de bouwwerken dienen de aanpalende gebouwen voldoende gestut te worden indien nodig.	Aannemer, Hiërarchische lijn
	Stofhinder	Om de stofhinder te beperken tijdens de werken, worden stofkokers aangeraden. Ook het bevochtigen van de af te breken delen doen de stofontwikkeling afnemen. Alle machine die vallen onder deze wetgeving dienen te voldoen eraan! (water en/of Stofafzuiging!)	Aannemer, Hiërarchische lijn

	Lawaaihinder	Ernstig lawaai op de bouwplaats dient te allen tijde vermeden te worden. Vooral 's morgens bij de start van de werken moet het lawaai beperkt blijven.	Annemer, Hiërarchische lijn
--	--------------	--	-----------------------------

Voorgelegen omgeving

Met betrekking tot de voorgelegen HAVEN-omgeving is het **VERPLICHT** de volgende veiligheidsvoorzieningen te treffen omwille van het grote potentiële aanrijdingsgevaar van de passerende weggebruikers(o.a. fietsers & vrachtwagens!):

- Een voldoende duidelijke, wettelijk opgestelde afscherming en signalisatie ter waarschuwing de bouwplaats (te bekomen via Lokale Politie/...)
- De ontsluiting van de bouwplaats (= o.a. het fietspad en parkeerstrook) dient te allen tijde zuiver gehouden te worden van *modder, resten van bouw materiaal en dergelijke meer.*

Algemeen aangaande het voorgelegen domein dient het volgende te worden gesteld:

- **Indien er effectief sprake is van een (tijdelijke) inname van het openbare domein dient hiervoor een aparte vergunning aangevraagd te worden.**

Gezien de belangrijke doorstroomfunctie van de voorgelegen weg dient deze in zijn gebruik zo weinig mogelijk gehinderd te worden.

Zo bijvoorbeeld dient vermeden te worden dat voertuigen (vb. betonmixers) ter plaatse gestationeerd worden, al ware het maar tijdelijk.

Dergelijke conflictsituaties kunnen eventueel vermeden worden door het gebruik van aangepaste vrachtwagens (= makkelijker te manoeuvreren) of door de werken beter te spreiden in de tijd (= minder voertuigen op hetzelfde ogenblik).

OORLOGSMUNITIE

Indien er tijdens graafwerken munitie wordt aangetroffen moeten volgende stappen ondernomen worden:

- Raak het stuk of de omliggende aarde niet aan.
- Stop alle activiteiten op de werf.
- Voor alles wat groter is dan een kogel, evacueer onmiddellijk de ganse bouwplaats.
- Als het om kogels gaat, stel een perimeter in van 5 meter en sluit deze af met minstens een signalisatienet.
- Bel de politie op 101 of het lokale nummer
- Geef volgende zaken door aan de politie:
 - Je naam
 - Wat je gevonden hebt
 - Adres van de bouwplaats en waar exact je het gevonden hebt.
 - Nabijheid van secundaire gevaren (scholen, winkels,...)
 - Vraag steeds het pv-nummer.

De politie zal DOVO contacteren, het heeft geen zin dit zelf te doen, enkel de politie is gemachtigd om dit uit te voeren. DOVO zal de munitie opruimen of vernietigen, de ploegleider van DOVO zal eventuele bijkomende maatregelen opleggen.

Aanraken van munitie of meenemen is niet toegelaten en is steeds een overtreding!

8.2.4 Risico's ten gevolge van de latere werkzaamheden aan het bouwwerk:

Gedurende de analyse van het ontwerp en de bezorgde informatie, uitgevoerd door de Coördinator-Ontwerp, zijn deze risico's in de mate van het mogelijke getraceerd en geanalyseerd. Het betreft hier dezelfde oefening als de 'veiligheidsanalyse' van de aard van het bouwwerk waarvan hoger sprake (zie ook het betreffend punt).

Vervolgens zijn er diverse preventiemaatregelen aangeboden teneinde de risico's gedurende de gebruiksfase uit te schakelen of te reduceren.

De belangrijkste risico's samen met de gestelde preventiemaatregelen zijn hieronder opgesomd:

Onderhoud

Er zijn een specifieke maatregelen genomen betreffende de veiligheid voor latere post-interventies.

We denken hierbij aan de verhoogde dakranden voor het onderhoud van het dak en de zones waar de eventuele hoogtewerkers kunnen staan voor het onderhoud van de raampartijen.

Indien later blijkt uit de informatie van de aannemers dat dit voor andere zaken het geval is, dient iedere gebruiker hiermee rekening te houden. Deze gegevens zullen dan terug te vinden zijn in het PID van deze werf.

8.2.5 Risicoanalyse respectievelijke aannemers:

- ① Onder dit punt worden de specifieke risicoanalyses gevoegd van de respectievelijke aannemers, overhandigd aan de Hiërarchische lijn, doorheen het bouwproces.

Alle ontvangen informatie in dit verband is in bijlage gevoegd.

De opdrachtgever/ Hiërarchische lijn dient in te staan dat de VC op de hoogte wordt gebracht van deze documenten. Alle ontvangen informatie wordt in bijlage ingepast.

We vestigen er uitdrukkelijk de aandacht op dit belangrijk onderdeel van de veiligheid op deze werf! De opdrachtgever en bouwdirectie dienen in te staan dat de VCV zijn taken naar behoren kan uitvoeren.

8.3 Preventiemaatregelen.

8.3.1 Algemeen.

De rode draad doorheen de ganse wetgeving omtrent veiligheid en gezondheid wordt gevormd door het toepassen van de **algemene preventiebeginselen** zoals omschreven in artikel 5 van de Wet op het Welzijn.

Dit artikel bepaald dat iedere werkgever de nodige maatregelen dient te treffen ter bevordering van het welzijn van zijn werknemers bij het uitoefenen van hun werk.

De beginselen betreffen:

- a) **Risico's voorkomen;**
- b) De **evaluatie** van risico's die niet kunnen worden voorkomen;
- c) De **bestrijding** van de risico's bij de bron;
- d) De **vervanging** van wat gevaarlijk is door dat wat niet gevaarlijk of minder gevaarlijk is;
- e) Voorrang aan maatregelen inzake **collectieve** bescherming boven maatregelen inzake individuele bescherming;
- f) De **aanpassing** van het werk aan de mens, met name wat betreft de inrichting van de werkposten, en de keuze van de werkuitrusting en de werk- en productiemethoden, met name om monotone arbeid en tempo gebonden arbeid draaglijker te maken en de gevolgen daarvan voor de gezondheid te beperken;
- g) Zo veel mogelijk de risico's **inperken**, rekening houdend met de ontwikkelingen van de techniek;
- h) De risico's op een ernstig letsel inperken door het nemen van materiële maatregelen met voorrang op iedere andere maatregel;
- i) De planning van de preventie en de uitvoering van het beleid met betrekking tot het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk met het oog op een systeembenadering waarin onder andere volgende elementen worden geïntegreerd: techniek, organisatie van het werk, arbeidsomstandigheden, sociale betrekkingen en omgevingsfactoren op het werk;
- j) De werknemer voorlichten over de aard van zijn werkzaamheden, de daaraan verbonden overblijvende risico's en de maatregelen die erop gericht zijn deze gevaren te voorkomen of te beperken:
 1. Bij zijn indiensttreding;
 2. Telkens wanneer dit in verband met de bescherming van het welzijn noodzakelijk is;

- k) Het verschaffen van passende instructies aan de werknemers en het vaststellen van begeleidingsmaatregelen voor een redelijke garantie op de naleving van deze instructies.

8.3.2 Specifiek.

Specifiek voor het betrokken bouwwerk stellen we de volgende preventieregels en maatregelen voor:

- *Maatregelen die voortvloeien uit de verkeerssituatie rond de havenweg. =>o.a. bespreking Politie en opdrachtgever van de in te nemen zones voor de werf en de te nemen maatregelen qua signalisatie, plaatsing hekkens,...*
- *Vereisten die voortvloeien uit de wederzijdse inwerking van de activiteiten van de bouwplaats ten opzichte van de activiteiten op de rest van het terrein of de activiteiten in de onmiddellijke omgeving. => dagelijkse coördinatiemeeting tussen de verschillende aannemers op deze werf. Wie werkt waar? Overleg ifo hun **stappenplannen/Plan van Aanpak**.*
- *Werken op hoogte.=>toolboxen voor de start & opvolging door de Hiërarchische lijn.*
- *Werken met OA' s. => Het basisopleiding veiligheid & communicatieplan van de aannemer! (KB van 15/04/'23)*
- *Werken in de nabijheid van water (verdrinking)*

En verder, zie hoger punt.

- **Coördinatiemaatregelen** ten gevolge van de wederzijdse inwerking van hefwerktuigen (bijvoorbeeld STELLINGEN, mobiele of vaste bouwkranen) op de bouwplaats of in de onmiddellijke omgeving.
- De algemene modaliteiten voor overleg en samenwerking op de bouwplaats inzake veiligheid en gezondheid, cfr **de CAO 10/3/2016**.

Gedurende elke geplande werfvergadering met alle tussenkomende partijen wordt 'Veiligheid en gezondheid' als dusdanig als een apart agendapunt behandeld.

Deze taak behoort expliciet tot de verantwoordelijkheid van de respectievelijke aannemers.

8.4 Coördinerende maatregelen tijdens de verwezenlijkingfasen:

Te nemen maatregelen en/of situaties waarmee buiten de algemene risico-inventarisatie en het bouwplaatsreglement ook rekening mee dient gehouden te worden tijdens de verwezenlijkingfase:

A. Administratieve fase:

- Voor start der werken dient de hoofdaannemer een **plaatsbeschrijving** uit te voeren van aanpalende gebouwen, voet- en fietspaden, riolering, enz.
- Voor start der werken aan de afbraak, dient de hoofdaannemer te beschikken over een asbestinventaris/SOP en deze te overhandigen en te bespreken aan/met de Hiërarchische lijn. Indien hecht gebonden of niet-hecht gebonden asbest aanwezig, dienen deze verwijderd te worden volgens de richtlijnen beschreven in het KB 16 03 2006. Eenvoudige handelingen mogen enkel uitgevoerd worden door opgeleid personeel, alle overige werkzaamheden door een gespecialiseerde asbestverwijderaar! Na verwijdering dient er steeds een staalname uitgevoerd te worden door een erkend labo. Een staalname zal het al of niet aanwezig zijn van asbestvezels bevestigen of uitsluiten. Alle documenten en attesten i.v.m. verwijdering, staalname, vrijgave asbestzone, afvoeren asbest, naar een erkende asbestverwerker,.....dienen overhandigd te worden aan de veiligheidscoördinator.
- Voor start der werken dient de hoofdaannemer een volledig **werfinrichtingsplan** ter goedkeuring voor te leggen aan de Hiërarchische lijn
Op dit plan dienen transportwegen, parkings, bureel/materiaalcontainers, bouwkraan, los en laadplaats, evacuatieplaats, hekwerk, enz. aangeduid te worden. (zie hierboven)
- Voor start der werken dient de hoofdaannemer contact op te nemen met de eigenaar van de bouwplaats en het **KLIP** om de juiste ligging van ondergrondse en bovengrondse leidingen en constructies te kennen. In voorkomend geval moet een adequate signalering aangebracht worden en dient het coördinatiedagboek aangevuld te worden met de beschikbare gegevens zodat alle tussenkomenende partijen op de hoogte zijn van de aanwezigheid.
- Voor de start van de werken overhandigt de aannemer zijn **plan van aanpak** aan de Hiërarchische lijn. **Hierin staat HOE, wanneer en met welke middelen hij zijn werk concreet zal uitvoeren.** Dit samen met zijn specifieke R.A.'s zijn de BASIS van deze werk.

B. Fase Werfinrichting.

- De bouwplaats dient tijdens de verwezenlijkingfase steeds **VOLLEDIG afgesloten** te zijn d.m.v. een aansluitend hekwerk met een hoogte van min. 2m, bijhorende signalisatie en verlichting. Bijzondere aandacht dient besteed te worden aan de plaatsing van steunvoeten/blokken langs straatzijde. Deze mogen niet uitstekend geplaatst worden wegens gevaar voor aanrijding of struikelen van personen op de openbare weg. Indien nodig dient het hekwerk versterkt te worden vanuit de bouwplaats. De (hoofd)aannemer is verantwoordelijk voor de plaatsing en instandhouding gedurende de volledige verwezenlijkingfase.
- (Hoofd)aannemer is verantwoordelijk voor de plaatsing en instandhouding van sanitair en reftercontainer gedurende de volledige verwezenlijkingfase. (cfr de desbetreffende CAO)
- (Hoofd)aannemer dient te zorgen voor de tijdelijke aansluiting van water en elektriciteit. Tijdelijke aansluiting water dient vorstvrij opgesteld te worden!
- (Hoofd)aannemer is verantwoordelijk voor de installatie en in stand houding van werfverlichting gedurende de volledige verwezenlijkingfase.

C. Fase Ruwbouwfase.

- De graafwerken dienen te gebeuren met beschoeiingen of dienen onder talud afgegraven te worden conform de richtlijnen van de stabiliteitsingenieur en/of bouwdirectie. De bouwputten, sleuven en taluds dienen afgebakend te worden met leuningEN EN 13374 klasse A door de aannemer ruwbouw. Voor de toegang tot de bouwput/dak dient een **trappentoren** voorzien te worden alsook een toegangsladder door de aannemer ruwbouw. De trappentoren en toegangsladder dienen aan tegenovergestelde zijdes van de bouwput opgesteld te worden. De toegangsladder dient bovenaan vastgemaakt te worden, dient bovenaan 1m uit te steken boven het toegangsvlak en dient onderaan geblokkeerd te worden tegen wegglijden. Doorgangen dienen voorzien te worden van degelijke slipvrije loopvloeren (min 60cm breed) door de aannemer ruwbouw. Waar valgevaar is, dienen leuningEN en plinten geplaatst te worden conform EN 13374 klasse A door de aannemer ruwbouw. De opvulling van de putten moet zo snel mogelijk ingepland worden door de aannemer ruwbouw. In geen geval kunnen andere werkzaamheden uitgevoerd worden tijdens de grondwerken.
- De funderingen dienen uitgevoerd te worden conform de richtlijnen van de stabiliteitsingenieur en/of bouwdirectie. De bouwputten, sleuven en taluds dienen afgebakend te worden met leuningEN EN 13374 klasse A door de aannemer ruwbouw. Uitstekende wapening dient omgebogen uitgevoerd te worden. Indien onmogelijk, dient deze afgedekt te worden door de aannemer ruwbouw. In geen geval kunnen andere werkzaamheden uitgevoerd worden tijdens de funderingswerken.
- Tijdens de opbouw van de (gemetselde) gevels dient men een gevelsteiger klasse 4 (belasting van 300Kg/m²) te plaatsen die voorzien is van de nodige onthaalplatformen indien de aannemer in zijn plan van aanpak hiervoor kiest. De "gekeurde" steiger moet voorzien zijn van de nodige labels! Deze steiger mag gebruikt worden door de overige aannemers

(gevelmetselwerk, voegwerken, buitenschrijnwerk, dakafwerking, enz.). Hierdoor kunnen risico's en kosten verminderd worden. Specifieke aanpassingen aan de steiger dienen op voorhand aangevraagd te worden aan de hoofdaannemer en zijn ten koste van de onderaannemer. De steiger dient te blijven staan tot alle risicovolle taken afgerond zijn. De steiger dient geplaatst en in stand gehouden worden door de hoofdaannemer.

- Alle plaatsen waar vallen van hoogte mogelijk is dienen **steeds collectief beveiligd** te worden d.m.v. dubbele leuning en kantplank. Randbeveiliging dient een leuningsysteem te zijn dat men eenvoudig kan monteren/ demonteren en dat eventueel tegelijkertijd ook kan dienen als randbekisting. Het leuningsysteem dient steeds geplaatst te worden voor de constructie van de volgende verdiepingvloer!
- Hijsen boven aanpalende gebouwen en openbare weg is ten strengste verboden. Bouwkraan dient na iedere werkdag gecontroleerd te worden op "vrij" staan. Het is ten strengste verboden om materialen of lasten in de haak te laten hangen na einde werkdag. Lasthaak dient iedere avond ingetrokken te zijn.
- Laden en lossen van werfmateriaal kan enkel onder begeleiding van een bevoegd persoon. Indien men vanop de openbare weg dient te laden en te lossen dient men de nodige signalisatie te voorzien en ervoor te zorgen dat doorgang steeds mogelijk is. Bijzondere aandacht dient besteed te worden bij het aan/afvoeren van beton, elementen met grote afmetingen, enz.
- Werkzaamheden waarbij stof kan vrijkomen mogen enkel uitgevoerd worden mits gebruik van collectieve of persoonlijke beschermingsmiddelen. Collectief heeft voorrang op persoonlijk! Mogelijke maatregels: stofafzuiging met hepa filters, machines met watertoevoer, dragen van minimum FFP3 mondkap,enz.

D. Fase Dakwerken.

- Voor het plaatsen van de dakplaten dient er een **veiligheidsnet** geplaatst te worden. Hiervan zijn de keuringen beschikbaar op de werf. Let wel, dit net wordt NIET aanzien als de collectieve beveiliging! Specifieke maatregelen dienen genomen te worden i.f.v de uitvoeringsmethode van de aannemer en zijn in zijn RA te lezen.
- Voor aanvang dakwerken dient er een gevelsteiger geplaatst te worden rond het volledige gebouw. De gevelsteiger dient ter hoogte van de kroonlijst voorzien te worden van veiligheidsnetten en voldoende verankerd te worden om kantelen te voorkomen. Werken op ladderklampen is ten strengste verboden!
- Collectieve beveiliging!
Het gebruik van individuele valbescherming is **verplicht** op alle plaatsen waar het inzetten van collectieve beschermingsmiddelen niet mogelijk is. Dit dient terug te vinden zijn in het Plan van aanpak en de RA van de aannemer.
- Tijdens het branden van roofing:
 - dient er minimum 1 abc blusapparaat aanwezig te zijn op het dak;
 - dient men na einde dagtaak dient steeds een volledige controle te doen op mogelijke brandhaarden;
 - mag men de brander nooit onbewaakt achter laten;
 - nooit alleen werken;
 -

E. Fase Buitenafwerking.

- Montage van buitenbeglazing en gevelbekledingen dient te gebeuren doormiddel van aangepaste hef en hijs hulpmiddelen.

F. Fase Technieken.

- Werkzaamheden in kruipruimte en/of putten mogen enkel uitgevoerd worden in het bijzijn van een tweede persoon. Procedure besloten ruimten toepassen!

G. Fase Binnenafwerking

- Ook hier is het gebruik van individuele valbescherming verplicht op alle plaatsen waar het inzetten van collectieve beschermingsmiddelen niet mogelijk is. Als er geen mogelijkheid is om collectief te beveiligen dan moet er persoonlijk beveiligd worden.

8.4.1 Preventiemaatregelen voor werken met een **verhoogd risico**.

Volgens het Koninklijk Besluit van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen betreffen de werken met een **verhoogd risico** de volgende:

Telkenmale zijn voor de betrokken bouwplaats de respectievelijke risico's en preventiemaatregelen aangegeven op basis van de ontvangen informatie van de betrokken.

1. Werkzaamheden die de werknemers aan gevaren van bedelving, wegzinken of **vallen** blootstellen, gevaren die bijzonder vergroot worden door de aard van de werkzaamheden of van de toegepaste procedés of door de omgeving van de arbeidsplaats of de werken;

Risico: **Vallen hoogte**, Vallen vanaf de stellingen/ gevel/...

Maatregel: Plaatsen **collectieve** bescherming, conform wetgeving

Vb. gebruik van een AANGEPASTE-randbeveiliging, controle stellingen, toolbox met het gebruik,...

Betreffende het personeel gelden de volgende aanbevelingen:

- ⊗ Consequent (d.m.v. de RA) collectieve maatregelen nemen
- ⊗ Consequent gebruik van PBM's

2. Werkzaamheden in de nabijheid van **elektrische** lijnen:

Risico: **elektrocutie**

Maatregel: Opvragen KLIPS/ proefsleuven maken (manueel!)

Het **werfinrichtingsplan** zo aanpassen dat er op veilige afstanden maar gewerkt wordt.

Het informeren van alle betrokkene op de werf

Het plan van aanpak in die zin aanpassen

Plaatsen collectieve bescherming, conform wetgeving

Geven van toolboxes,...

Betreffende het personeel gelden de volgende aanbevelingen:

- ⇒ Consequent (d.m.v. de RA) collectieve maatregelen nemen
- ⇒ Consequent gebruik van PBM's

3. Werkzaamheden in de nabijheid van water

Risico: **verdrinking**

Maatregel: Afsluiten volledige werf

Voorzien in maatregelen: o.a.

Valharnas gebruiken

Reddingsjas dragen

Reddingsboot voorzien

Het **werfinrichtingsplan** zo aanpassen dat er op veilige afstanden maar gewerkt wordt

Het informeren van alle betrokkene op de werf

Het plan van aanpak in die zin aanpassen

Plaatsen collectieve bescherming, conform wetgeving

Geven van toolboxen,...

Betreffende het personeel gelden de volgende aanbevelingen:

⇒ Consequent (d.m.v. de RA) collectieve maatregelen nemen

⇒ Consequent gebruik van PBM's

4. Werkzaamheden in tijdsdruk/bepaalde ruimtes

Risico: **gevaar voor anderen**

Maatregel: Wanneer nodig **onderling** coördineren!

Het werfinrichtingsplan zo aanpassen dat er op veilige afstanden maar gewerkt wordt

Het informeren van alle betrokkene op de werf

Het plan van aanpak in die zin aanpassen

Plaatsen collectieve bescherming, conform wetgeving

Geven van toolboxen,...

Betreffende het personeel gelden de volgende aanbevelingen:

⊙ Consequent (d.m.v. de RA) collectieve maatregelen nemen

⊙ Consequent gebruik van PBM's

We stellen volgende PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN minimum voor:

- **Veiligheidshelm:** Het dragen van een veiligheidshelm is voor iedereen op de werf verplicht. Voor bepaalde activiteiten (bv. metselwerken) kan de aannemer vooraf toelating vragen om het dragen van de helm tijdens deze werkzaamheden niet te verplichten.
- **Veiligheidshandschoenen:** Al naargelang de werken die moeten worden uitgevoerd, stelt de aannemer aan zijn personeel aangepaste handschoenen ter beschikking.
- **Veiligheidsbril:** Indien de werknemers werken uitvoeren die gevaarlijk zijn voor de ogen worden aangepaste veiligheidsbrillen ter beschikking gesteld. Het dragen van een veiligheidsbril is verplicht voor volgende werkzaamheden: schijven, slijpen, werken met de sloophamer, lassen, ...
- **Gehoorbescherming:** Indien de werknemers werken uitvoeren die gevaarlijk zijn voor de oren worden aangepaste gehoorbeschermingen ter beschikking gesteld. Het dragen van een gehoorbescherming is verplicht bij het hanteren van de sloophamer, ...
- **Stofmaskers:** De aannemer stelt steeds stofmaskers ter beschikking van zijn werknemers. Het dragen van een stofmasker is verplicht tijdens de werkzaamheden waarbij stof vrijkomt o.a. bij het schijven in de muren t.b.v. het plaatsen van leidingen en stopcontacten.
- **Veiligheidsschoenen:** Veiligheidsschoenen of veiligheidslaarzen, bestand tegen warmte en voorzien van antislipzolen met stalen plaat en stalen top en antistatische moeten verplicht gedragen worden door iedereen die de werf betreedt, ook door werfleiders of andere leidinggevenden.
- **Werkkledij:** Aangepaste werkkledij (katoen) wordt ter beschikking gesteld van de werknemers. Deze kledij wordt op kosten van de firma gewassen en hersteld. Het is verboden, ook in de zomer, met ontbloot bovenlijf te werken. Het is eveneens verboden om met een korte broek te werken.

9 WERFREGLEMENT

9.1 Algemeen.

Algemeen dient de regelgeving inzake veiligheid en gezondheid op de bouwwerven integraal nageleefd te worden.

Met deze regelgeving wordt bedoeld:

- **Het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming (ARAB)**
- **De Wet betreffende het Welzijn van de werknemers (Wet van 4 augustus 1996)**
- **De Europese richtlijn aangaande de minimum voorschriften inzake veiligheid en gezondheid op de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, hernomen in het KB van 25 januari 2001.**
- **De CAO's geldend voor deze werf.**

9.2 Voorafgaande kennisgeving.

De voorafgaande kennisgeving wordt gedaan door de bouwdirectie belast met de uitvoering. Indien meerdere bouwdirecties actief zijn, valt de kennisgeving ten laste van de bouwdirectie die als eerste activiteiten op de bouwplaats uitvoert.

Deze voorafgaande kennisgeving geschiedt minstens 15 kalenderdagen vóór het begin van de werken op de bouwplaats aan de met het toezicht inzake arbeidsveiligheid belaste ambtenaar (zie desbetreffende bijlage).

Een kopie van de voorafgaande kennisgeving moet zichtbaar op de bouwplaats worden aangeplakt ten minstens 10 kalenderdagen vóór het begin der werken.

De kennisgeving geschiedt volgens het model vastgelegd bij KB of een document dat minstens dezelfde gegevens bevat.

De VC kan nooit verantwoordelijk worden gesteld als deze stappen niet zijn ondernomen. Hij heeft geen politionele bevoegdheid op de werf. De opdrachtgever en de hiërarchische lijn dienen hiervoor in te staan.

Geval van overmacht:

In geval van onvoorziene en dringende werken, wordt de voorafgaande kennisgeving vervangen door de mededeling, gedaan ten laatste de dag zelf van het begin der werken bij wijze van een geschikt technologisch middel. De gegevens in deze mededeling zijn dezelfde als van het model van kennisgeving.

9.3 Beschermingsmiddelen:

Elke aannemer is ertoe gehouden alle (wettelijk) nodige beschermingsmiddelen ter beschikking te stellen aan zijn werknemers tot naleving van de voorschriften van dit veiligheids- en gezondheidsplan.

Uitgangsprincipe is steeds dat de collectieve beschermingsmiddelen de voorkeur genieten ten opzichte van de individuele beschermingsmiddelen.

De aannemer beschrijft aan de coördinator ontwerp het gebruik van zijn collectieve beschermingsmiddelen. Elke belangrijke wijziging aangaande het aanwenden van de collectieve beschermingsmiddelen zal vooraf besproken worden met de coördinator ontwerp.

Alle individuele beschermingsmiddelen zijn in overeenstemming met de geldende wetgeving en dragen minimum het **CE-keurmerk**.

Bij gebruik van bedrijfsspecifieke of bijzondere individuele beschermingsmiddelen zal de coördinator ontwerp op voorhand gewaarschuwd worden en zal men de bijhorende documenten (technische omschrijving, specificaties...) aan hem overmaken.

Opdat de maatregelen vastgesteld in het veiligheids- en gezondheidsplan daadwerkelijk zouden kunnen toegepast worden bij de uitvoering van de werken *zorgt de opdrachtgever* ervoor dat:

- De kandidaten bij hun offerte een document voegen dat verwijst naar het veiligheids- en gezondheidsplan en waarin zij beschrijven op welke wijze zij het bouwwerk zullen uitvoeren om rekening te houden met dit veiligheids- en gezondheidsplan (zie bijlage)
- De kandidaten bij hun offerte een afzonderlijke prijsberekening voegen in verband met de door het veiligheids- en gezondheidsplan bepaalde preventiemaatregelen en – middelen, inbegrepen de buitengewone individuele beschermingsmaatregelen en – middelen (zie bijlage)
- De coördinator-ontwerp zijn taak kan volbrengen.

Op basis van deze documenten zal de coördinator-ontwerp de offertes nakijken en eventuele niet overeenstemming melden aan de opdrachtgever.

9.4 Onderaannemers

De hoofdaannemer is **verplicht**, aangaande het aspect veiligheid en gezondheid, een identieke samenwerking te organiseren met zijn onderaannemers zoals deze bestaat met de coördinator verwezenlijking en met de andere tussenkomende partijen op de werf.

Alle onderaannemers zullen door de hoofdaannemer systematisch worden gewaarschuwd over de verplichting tot samenwerking met de coördinator verwezenlijking. In dit verband dienen alle documenten en informatie betrekking hebbende op de veiligheid en gezondheid (met in het bijzonder het veiligheids- en gezondheidsplan) volledig en tijdig overgemaakt te worden aan de desbetreffende onderaannemers.

Elke aanstelling van een onderaannemer op de bouwplaats maakt voorwerp uit van een voorafgaande, *schriftelijke bekendmaking* aan de coördinator verwezenlijking. In geen enkel geval kan een onderaannemer tussenkomen op een werf zonder dat de coördinator verwezenlijking voorafgaand ingelicht is.

Conform hoofdstuk 5, artikel 29 van de Wet betreffende het welzijn van de werknemers kan de hoofdaannemer verplicht worden tot het nemen van noodzakelijke maatregelen ten behoeve van de activiteiten van de onderaannemer. Te allen tijde behoudt de hoofdaannemer **de volledige verantwoordelijkheid** ten overstaan van de technische handelingen en de risicopreventie van zijn onderaannemer.

9.5 Specifiek werfreglement

Zowel de opdrachtgever als de aannemer dienen hun gevaren **mee te delen** aan iedere betrokken op de werf. Op basis hiervan kan de VC aan de slag om een specifiek reglement op te maken. Bij ontsteltenis van deze gegevens, volgen hier enkel richtlijnen welke strikt op te volgen zijn:

1. De signalisatie dient te worden aangebracht door de bouwdirectie belast met de uitvoering.

Zij dient behouden te blijven gedurende de ganse duur der werken.

2. De **werfafsluiting**, dient te worden aangebracht door de bouwdirectie belast met de uitvoering. Ook zij dient behouden te blijven gedurende de ganse duur der werken.

Deze werfafsluiting (rond vb. de kraan, putten;...) bestaat minimum uit metalen draadhekkens (minimumhoogte 180cm) ter hoogte van alle toegangswegen en uit een plastic afbakening (minimumhoogte 100cm) voor het afschermen van de rest van de bouwplaats ten aanzien van de voorgelegen weg en de opening achteraan van de werf.

4. Algemeen gedurende het uitvoeren van werken op hoogte (o.m. de afbraak, gevel en dakwerken) dienen afdoende collectieve beschermingsmiddelen voorzien te zijn zodanig dat het vallen van personen van op hoogte vermeden wordt. Indien er gekozen wordt voor een stelling dient deze stelling vóór gebruik steeds te worden van een ondertekende stellingskaart. Wenselijk is om dan de stelling wekelijks te controleren. De keuring van de stelling moet gebeuren volgens het ARAB (Algemeen Reglement op de Arbeidsbescherming) artikels 441, 456 en 451. De keuring van stellingen is verplicht te doen door een bevoegd persoon (= met officieel attest!) of door het bedrijfshoofd. De keuring van de stelling mag ook gebeuren door een keuringsorganisme.

Alle werkplatformen die hoger zijn dan 2 meter moeten voorzien van een leuningsysteem. Dit is een soort borstwering, dat valgevaar moet voorkomen.

5. Het blijft de verplichting van elke aannemer afzonderlijk om alle betrokken partijen kenbaar te maken aan de coördinator voor het inzetten ervan op de werf.

6. Privacy - Recht op afbeelding

Tijdens het bouwproject worden er door de veiligheidscoördinator-verwezenlijking en het bestuur niet-gericht beeldmateriaal genomen. De kans is bestaande dat personen, aanwezig op de site, aldus gefotografeerd worden. Elke aannemer dient zijn personeel hiervan op de hoogte te brengen. Indien deze beelden worden gebruikt in werf- en andere verslagen, zal ervoor gezorgd worden dat deze personen voldoende geanonimiseerd zijn.

Opgelet, tijdens de werfvergaderingen dienen de betrokkenen onderling te overleggen over hun eigen werfreglementen zodat een uniformiteit ontstaat op deze werf. Dit overleg dient aan de VC te worden overhandigd zodat hij zijn advies kan geven hierover. Onderling delen van informatie is dus zeer belangrijk. De opdrachtgever dient in te staan dat dit gebeurd!

9.6 Verklaring het werfreglement ontvangen te hebben.

Elke onderneming moet zich erop toelleggen om de voorschriften van het huidige document na te leven.

Om dit te bestendigen is zij ertoe **verplicht** het document “*Verklaring het werfreglement ontvangen te hebben*” aan te vullen en het te laten ondertekenen door alle betrokken personen binnen de onderneming (zie desbetreffende bijlage hierover).

Dit document moet uiterlijk binnen de *5 werkdagen* na ontvangst teruggestuurd worden aan de hiërarchische lijn . Indien dit document niet wordt terug bezorgd, wordt dit aanzien als aanvaard zonder opmerking.

Daarna kan de aannemer zich ook niet meer beroepen op eventuele meerkosten hiervan!

10 NOODPLANNEN

10.1 Mogelijk tussenkomende partijen

10.1.1 Externe diensten

FEDERALE OVERHEIDSDIENST (FOD) WERKGELEGENHEID, ARBEID EN SOCIAAL OVERLEG

Adres: Ernest Blerotstraat 1, 1070 Brussel

Tel: 02/ 233 41 11 Fax: 02/ 233 44 88

NAVB

Adres: St. Jansstraat 4, 1000 Brussel

Tel: 02/ 552 05 00 Fax: 02/ 552 05 05

MEDISCHE INSPECTIE

Adres: Italiëlei 124, 2000 Antwerpen

Tel: 03/ 232 27 15 Fax: 03/ 234 31 33

Medische diensten

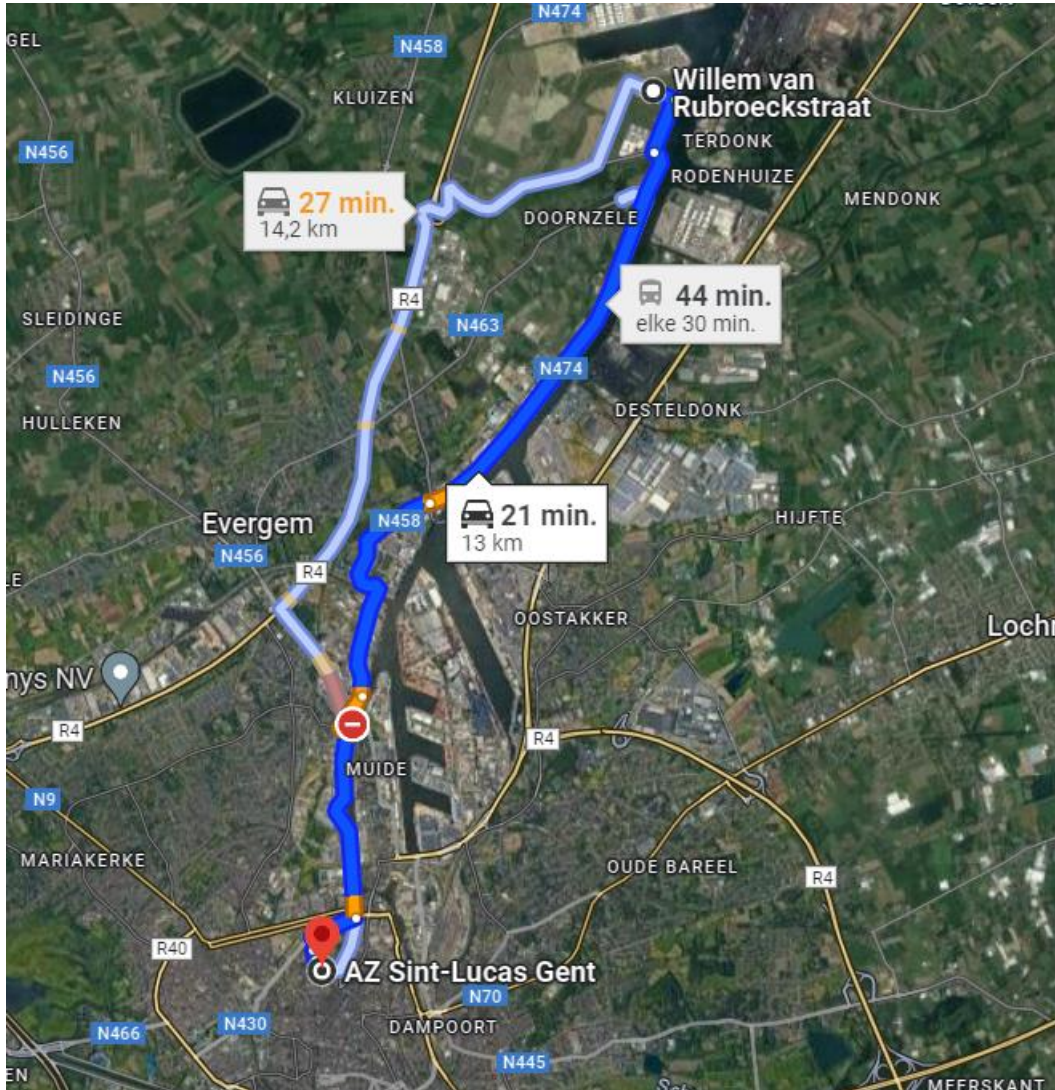
ANTI- GIFCENTRUM

Adres: Rue Bruyn 1, 1120 Brussel

Tel: 070 / 245 245 Fax: 02 / 264 96 46

ZIEKENHUIS – URGENTIEDIENST:

AZ Sint-Lucas Gent
Groenebriel 1, 9000 Gent
09 224 61 11

Brandweerdienst:

Brandweerzone centrum
Roggestraat 70, 9000 Gent
09 268 88 99

Politiezone:

Lokale Politie Gent
Antonius Triestlaan 12, 9000 Gent
09 266 61 11

10.2 Procedure bij een ongeval

Algemeen

Elke aannemer zal op de bouwplaats de nodige middelen ter beschikking stellen voor het kunnen verlenen van de eerste hulp bij een ongeval. Hij duid iemand van zijn personeel aan als EHBO verantwoordelijk en voorziet de wettelijke opleidingen ervoor. Verder voorziet hij de reglementaire EHBO-verbandkist die ter beschikking dient te staan van de interfererende arts en de werknemers. Daarnaast zorgt elke aannemer voor een draagberrie en bijhorende bedekking.

Voorgedrukte, duidelijk leesbare voorschriften betreffende EHBO en noodnummers worden bekend gemaakt op een drukbezochte plaats op de werf (vb. schaftlokaal). Hiervoor kunnen desgewenst de werfkeetfiches gevoegd bij dit veiligheids- en gezondheidsplan aangewend worden (zie bijlage). Bijkomend dient elke aannemer te vermelden of er eerste hulpverstrekkers aanwezig zijn op de werf.

Indien voor sommige activiteiten welbepaalde voorzorgsmaatregelen noodzakelijk zijn moet dit worden aangegeven in de risicoanalyse.

Elke aannemer en onderaannemer moet individueel in orde zijn met de regelgeving ter zake hoewel hij desbetreffend eventueel kan afspreken met zijn hoofdaannemer voor het gemeenschappelijke gebruik van de voorzieningen.

Externe hulp

- **Voor elk ander ingrijpen, het eventueel nog bestaande gevaar uitschakelen (vb. voorwerpen die dreigen te vallen wegnemen, elektrische stroom uitschakelen ...)**
- **Alarm slaan bij de interne hulpdiensten, de werfleiding en het bestuur.**
- **Hulpverlening aan het slachtoffer.**
- **Alarm slaan bij de externe hulpdiensten.**
- **Inhoud van de boodschap:**
- **Naam van de oproeper**
- **Identificatie van de werf: straatnaam en gemeente, eventueel een referentiepunt**
- **Aantal gekwetsten + aard der verwondingen**
- **Indien nodig het MUG (medisch urgentieteam) inschakelen**

Bij de werftoegang moet vervolgens een persoon geposteed worden die de hulpdiensten opvangt, die de nodige inlichtingen verschaft en die de hulpdiensten begeleidt naar de plaats van het ongeval.

Eventuele vervoerbare, lichte gewonden kunnen vervoerd worden naar een algemeen ziekenhuis met een dienst spoedgevallen.

Volgende personen en/of diensten dienen verwittigd te worden:

- De familie van de gekwetste bij opname in het hospitaal of bij overlijden
- De preventieadviseur van de hoofdaannemer

- De werkgever van de gekwetste
- De coördinator verwezenlijking
- Het bestuur of zijn afgevaardigde ter plaatse
- Arbeidsinspectie (indien van toepassing)

10.3 Brandpreventie

Brand is voor ieder bedrijf een permanent risico.

Het feit dat het hier gaat over een administratief gebouw in werking dient er speciale aandacht aan worden besteed! Materiële verliezen zijn te verzekeren, te herstellen of te vervangen.

Wat mensen bij brand kan overkomen is niet te vergoeden. Brandpreventie begint met het naleven van bepaalde regels bij het dagelijkse werk:

- Rook niet op plaatsen waar het verboden is.
- Wees voorzichtig met vuur of vlam.
- Zorg dat ontvlambare en brandbare stoffen voldoende ver verwijderd zijn van iedere warmtebron.
- Ledig geen asbakken in de afvalbak.
- Gebruik voor brandbaar afval de daartoe bestemde recipiënten.
- Schakel elektrische machines en apparaten na gebruik uit en zeker bij het einde van de werktijd.
- Schakel defecte of beschadigde machines of toestellen onmiddellijk uit en signaleer dit dadelijk aan je rechtstreekse chef.
- Zorg ervoor dat de elektriciteitsvoorzieningen veilig zijn.

De meest voorkomende brandoorzaken ontstaan bij:

- Lassen en snijden
- Elektrische apparatuur en installaties
- Verwarmingsapparaten
- Verbranden van afvalproducten.

Neem volgende voorzorgen bij lassen en snijden:

- Vermijden, bedekken of afschermen van de bewerking.
- Houdt steeds een blustoestel bij de hand.
- Houdt toezicht op de ruimte waar vonken en spatten kunnen terechtkomen.
- Houdt de slangen steeds uit de zone van lassen of branden.
- Zorgvuldig nazicht van de werkruimte na het beëindigen van het werk.
- Flessen zo opstellen dat ze niet kunnen vallen.
- Gebruik enkel reglementaire las- of brandinstallaties.

☒ Slijpen, lassen en snijden gebeurt bij voorkeur in een daartoe voorziene ruimte.

11 BIJLAGEN:

11.1 Verklaring het werfreglement ontvangen te hebben.

ONDERNEMING:

ADRES:

VEILIGHEIDSVERANTWOORDELIJKE:

GSM:

ONDERNEMINGSHOOFD:

Ondergetekende verklaart het werfreglement ontvangen te hebben

En de **verantwoordelijkheid** te zullen nemen om al zijn onderaannemers

En werknemers die voor hem werken

En deze te informeren over de inhoud van deze brochure.

Eveneens bevestigt ondergetekende dat deze voorschriften, naast deze van het ARAB, die door zijn werknemers en zijn onderaannemers dienen gevolgd te worden, door hem duidelijk begrepen zijn.

Voor akkoord;

Voor akkoord;

Bouwplaatsverantwoordelijke:

Ondernemingshoofd:

Naam:

Naam:

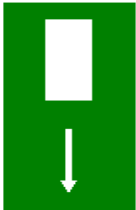
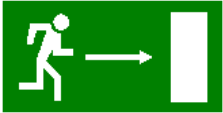
Datum:

Datum:

11.2 Werfkeetfiches.

- ① Deze documenten dienen op een goed zichtbare plaats in de verschillende werfketen te worden uitgehangen.

Richtlijnen bij brand:

	RICHTLIJNEN BIJ BRAND	
1. MELDEN	 112 112 (via gsm)	Blijf kalm en zeg bondig: Wáár (het brandt) Wát (er brandt) OMVANG (van de brand)
2. BLUSSEN	 	Tracht de vuurhaard (een beginnende brand) te doven Doe één poging Indien het niet lukt: Uitbreiding voorkomen: deuren en ramen sluiten Evacueren van het compartiment
3. EVACUEREN	 	Waarschuw uw collega's Volg de instructies op van de interventieploeg Doe alle deuren en ramen dicht Let erop dat niets meegenomen wordt Roep niet, loop niet en duw niet Begeeft u naar de (nood)uitgang (volg de pictogrammen) Ga zeker niet door de rook Begeef u naar het afgesproken verzamelpunt Meld ontbrekende medewerkers en gasten aan de hulpdiensten Ga zelf nooit terug naar binnen
BRAND + PANIEK = RAMP BLIJF DUS STEEDS KALM!		

Noodnummers /wat te doen bij ongeval:

Noodoproepnummers		
	Tel: 112 Medische spoeddienst	<ul style="list-style-type: none"> • Vermeld referentiepunt en straatnaam • Vermeld de aard van verwonding • Vermeld of het slachtoffer ademt • Vermeld of het slachtoffer hartslag heeft • Vermeld de naam van Uw firma en Uw eigen naam • Bij levensgevaar meteen via de 112 bijstand vragen van de MUG (medische urgentie groep)!!!
	Ziekenhuis met urgentiedienst 24/24u	Maximaal beroep doen op de dienst 100 voor vervoer van een gekwetste, gezien risico van shock tijdens vervoer!!
	Huisartsen Cfr dienst 112 of urgentiedienst 24/24u	Oogarts Cfr urgentiedienst 24/24u
	Antigifcentrum 070 245 245 Militair Hospitaal Neder-over-Heembeek	<ul style="list-style-type: none"> • Wacht niet op ziekteverschijnselen vooraleer te bellen • Geen melk toedienen , melk is geen tegengif • Niet laten braken! Meestal is braken niet aangewezen, bel eerst • Spoel overvloedig met water na spatten van een schadelijke stof in de ogen of op de huid • Verlucht de ruimte goed als er irriterend of giftig gas vrijgekomen is.
	Brandweer Tel: 112	<ul style="list-style-type: none"> • Vermeld de plaats van de brand en punt en straatnaam waar de brandweer wordt opgewacht • Vermeld de aard van de brand (gas, vloeistof, vaste stoffen,....) • Vermeld de omvang, de beschikbaarheid van bluswater, de aanwezigheid van gewonden, de aanwezigheid van EHBO
	Politiediensten Tel: 101 (alg. nummer)	Munitie gevonden? Tel: 101 (alg. nummer)
	Slachtofferhulp Tel: 078 15 03 00	

11.3 invulformulieren aannemers

11.3.1 Identificatie aannemers:

(Dit vervangt het SVG-plan NIET!)

IDENTIFICATIEFORMULIER AANNEMER (Indien geen eigen formulier)	
Aannemer:	
Naam onderneming
Adres
Tel
Fax
E-mail
Website
Activiteit/ uit te voeren werken
Vermoedelijke begindatum
Vermoedelijke einddatum
Voorzien aantal werknemers
Gemiddeld	
Maximaal	
Ondernemingshoofd (dagelijkse leiding)	
Naam
Functie
Preventieadviseur/ Diensthoofd Veiligheid	
Naam
Functie
Projectleider	
Naam
Functie
Werfleider	
Naam
Functie
Veiligheidsverantwoordelijke (aanwezig op werf)	
Naam
Functie
EHBO werf: Eerstehulpverlener (aanwezig op werf)	

Naam
Functie
Brevet/attest
Middelen
Arbeidsgeneeskundige dienst:	
Adres
Tel

Identificatie materiaal aannemers

(Aan te kruisen en aan te vullen door de aannemer)

Worden stellingen gebruikt? Ja Neen

Worden heftoestellen gebruikt? Ja Neen

Zoja, welke?

- Tirfort
- Elektrische takels
- Hoogtewerkers
- Verreiker
- Schaarliften
- Mobiele kraan
- Heftruck
- Gevellift
- Hanglift
- Andere

Zijn deze heftoestellen gekeurd door een erkend organisme? Ja Neen

Zoja, gelieve een kopie van het keuringsverslag te bezorgen aan de veiligheidscoördinator.

Welke toestellen/middelen worden gebruikt?

- Boorhamers en boormachines
- Elektrische afkortzagen
- Decoupeerzagen
- Slijpschijven
- Schiethamers (patronen)
- Tafelzagen
- Elektrische groepen
- Compressors

- Kernboren
- Andere

Maakt u gebruik van:

Branders (propana/butaan) Ja Neen

Zoja,

Terugslagklep voorzien? Ja Neen

Brandblustoestel voorzien? Ja Neen

Afgesloten opslagplaats flessen? Ja Neen

Flessen geïdentificeerd? Ja Neen

Oxy/ acetyleen branders Ja Neen

(Keuringsverslag voorleggen)

Flessen geïdentificeerd? Ja Neen

Ketels (dakdekkers) Ja Neen

Instructies aan het personeel? Ja Neen

Welke brandgevaarlijke producten gebruikt u (bijvoorbeeld White Spirit, ontvetters, benzine, ...)?

Welke: Hoeveelheid:

Welke: Hoeveelheid:

Welke: Hoeveelheid:

Elektrische uitrusting

Gebruikt u verlengkabels? Ja Neen

Zoja,

Type H07RNF Ja Neen

Type H05RNF Ja Neen

Zijn ze geïdentificeerd? Ja Neen

(Naam van de firma vermeldt op de kabel of kleurCDe)

Gebruikt u contactdozen? Ja Neen

Zoja,

Spatwaterdicht? Ja Neen

Slagvast? Ja Neen

Gebruikt u paddestoelen? Ja Neen

Zoja,

Zijn ze geïdentificeerd? Ja Neen

Zijn ze gekeurd? Ja Neen

Indien u als aannemer deze informatie niet kan invullen, verwittig de VC asap!

Hij kan u eventueel helpen om uw bedrijf te ondersteunen om een veiligheidsbeleid in de praktijk uit te bouwen. Deze dienst staat los van de taak als VC voor deze werf.

(Naam van de firma vermeldt op de kabel of kleurCDe)

Gebruikt u contactdozen? Ja Neen

Zoja,

Spatwaterdicht? Ja Neen

Slagvast? Ja Neen

Gebruikt u paddestoelen? Ja Neen

Zoja,

Zijn ze geïdentificeerd? Ja Neen

Zijn ze gekeurd? Ja Neen

Indien u als aannemer deze informatie niet kan invullen, verwittig de VC asap!

Hij kan u eventueel helpen om uw bedrijf te ondersteunen om een veiligheidsbeleid in de praktijk uit te bouwen. Deze dienst staat los van de taak als VC voor deze werf.

11.4 Algemene planning der werken:

*! We herinneren de opdrachtgever & de aannemer eraan dat de planning steeds in **overleg** dient opgemaakt te worden, rekening houdend met dit VG-plan, de Specifieke VG-Plannen en de reële situatie op de werf. De verspreiding van deze planning is een verantwoordelijkheid van de opdrachtgever (of zijn bouwdirectie) naar alle betrokkene. Het consequent delen van cruciale informatie is een hoeksteen van een veilige werf!*

11.5 Veiligheidsinformatie aannemers

*De aannemer heeft ten opzichte van de opdrachtgever, de bouwdirectie en de VC een **informatieplicht**. Als er in de plannen bijvoorbeeld hiaten zitten of als de bouwdirectie een fout begaat, er een onveilige situatie is op de werf... is het de taak van de aannemer om dit op te merken. Doet hij dit niet, dan loopt hij het risico om medeverantwoordelijk gesteld te worden!*

We herinneren de aannemer eraan dat deze informatie VOOR de start aan alle betrokkene dient te worden overhandigd. De opdrachtgever (of zijn bouwdirectie) dient steeds in te staan dat de aannemers zich houden aan deze regels.

11.6 Corona-maatregelen op de werf:

De aannemer heeft de plicht om te zorgen voor zowel zijn werknemers als de opdrachtgever en de bezoekers op deze werf.

Hierbij is van belang dat men steeds naar de LAATSTE versie van de maatregelen kijkt!

Hou alle maatregelen goed bij en bezorg ze zeker aan de opdrachtgever/VC. Hierbij denken we vooral aan de toolboxes om iedereen te informeren.

Basisregels:

- *Was de handen regelmatig met water en zeep of stel ontsmettingsmiddelen op basis van alcohol ter beschikking (bv. voor buitenwerknemers)*
- *Vermijd het aanraken van ogen, neus en mond met ongewassen handen.*
- *Bedek mond en neus volledig bij het hoesten en niezen. Gebruik elke keer een nieuw papieren zakdoekje en gooi het weg in een afsluitbare vuilnisbak*
- *Hebt u geen zakdoekje bij de hand? Hoest of nies in de binnenkant van de elleboog, niet in de handen.*
- *Vermijd nauw contact met personen met symptomen van luchtwegaandoeningen (bv. hoesten en niezen).*
- *Houd afstand van andere mensen. Bij begroetingen: geen kussen, geen handen schudden*
- *Reinig en desinfecteer voorwerpen die u vaak gebruikt (bv. PC' s, pennen, telefoons, handgrepen en andere oppervlakken).*

⇒ *Werfinrichting conform de CAO 10/3/2016.*

11.7 INVULFORMULIER ADMINISTRATIEVE GEGEVENS , AFZONDERLIJKE PRIJSOPGAVE EN WERKWIJZE(conform KB dd. 25/01/2001 TMB art. 30).

**DIT DOCUMENT DIENT ONDERTEKEND DOOR DE AANNEMER
TERUG BEZORGD TE WORDEN AAN DE VEILIGHEIDSCOÖRDINATOR ONTWERP
tijdens de offertefase van dit dossier.**

A. Algemene bedrijfsgegevens van de onderneming & intentieverklaring

Naam onderneming:

B.T.W. nr. :

Adres:

Certificatie : VCA* / VCA** / BeSaCC / ISO / andere :

Ondernemingshoofd:

Tel.: Fax :

Aantal werknemers:

GSM:.....

Preventieadviseur:

E-mail:.....

Externe preventiedienst:

Ondergetekende verklaart het VG plan te hebben ontvangen en de verantwoordelijkheid te zullen nemen om al zijn werknemers en onderaannemers, die voor zijn rekening werken, te informeren over de inhoud ervan. Tevens verklaart hij dat de voorschriften, van het A.R.A.B./CODEX/A.R.E.I., die door hun werknemers en onderaannemers dienen gevolgd te worden door hen duidelijk begrepen zijn en er naar zal handelen alsook naar de afspraken die worden gemaakt tijdens de werfvergaderingen/bezoeken met VC en/of bouwdirectie belast met het ontwerp.

Tevens bevestigt ondergetekende aannemer om het as-built dossier, o.a. alle technische fiches (omschrijving van de prijsofferte) en/of onderhoudsvoorschriften van alle gebruikte materialen, te bezorgen aan de V.C. ten laatste op het einde van zijn werkzaamheden voor de opmaak van het Postinterventiedossier van dit project.

Bij niet-ondertekening of afwezigheid van dit document bij het betreden van de werf tijdens de uitvoeringsfase, kan de toegang tot de werf **geweigerd** worden.

Naam:

Voor akkoord – handtekening

Datum: / /2024

C. Prijsberekening preventiemaatregelen en -middelen (Verplichte opgave volgens KB TMB dd. 25/01/2001 art. 30.2°)

In toepassing van art. 30 van het KB TMB, dient de inschrijver onderstaand document bij zijn inschrijving toevoegen. Het document verwijst naar de risicoanalyse en geeft een duidelijke beschrijving van het werfmaterieel dat tijdens de werken zal worden ingezet en de werkwijze welke zal worden toegepast om de diverse fasen van het bouwwerk uit te voeren rekening houdend met de RA. Hiervoor wordt door de aannemer een afzonderlijke prijsberekening doorgegeven.

De inschrijver gebruikt hiervoor enkel en alleen het huidige document dat **ondertekend** bij de offerte wordt gevoegd. De posten moeten apart ingevuld worden, en dit met een prijs in “ € ” en niet in “ % ”. De aannemer zal waar nodig zelf de lijst aanvullen, voor maatregelen die inherent zijn aan zijn werken, en te verwachten zijn in normale omstandigheden.

De eenheidsprijzen en totaalprijzen dienen ingevuld te worden op straffe van substantieel onregelmatigheid op de offerte.

De totale veiligheidskostprijs dient als algemene last van de aanneming te worden beschouwd en moet conform art. 96 §4 KB 08/01/1996 evenredig verdeeld worden over de verschillende bestaande posten van de samenvattende opmetingsstaat i.f.v. hun belangrijkheid, en is dus opgenomen in de opgegeven eenheidsprijzen.

Onderwerp / omschrijving	Aantal	Eenheidsprijs	Totaal (EUR)
Administratie – organisatie:			
Opstellen en overhandigen van eigen Specifiek Veiligheids- en gezondheidsplan, S RA 's, het werfinrichtingsplan voor deze werf, het communicatieplan, lijst met de basisveiligheidsopleidingen,...			
Aanwezig zijn op de veiligheidsvergaderingen			
Verzekeren dat niet-Nederlandstalige arbeiders onmiddellijk in contact kunnen treden met een verantwoordelijke die hun taal en het Nederlands spreekt cfr het communicatieplan			
Zorgen voor een gepaste vertaling van de veiligheidsinstructies, toolboxmeetings, e.d. voor de anderstalige arbeiders op de werf (zie communicatieplan)			
Tijdig bezorgen onderhoudsfiches, technische fiches, asbuiltpannen en keuringen van materialen en technische fiches aan veiligheidscoördinator Verwezenlijking			
Opvragen plannen bij nutsmaatschappijen en bouwheer over bestaande plannen met leidingen (o.a. KLIP)			
Detectie & opsporing van leidingen indien onvoldoende info			

Werfinrichting:			
<i>Opstellen van werfinrichtingsplan en voorleggen aan de hiërarchische lijn.</i>			
<i>Plaatsen en in stand houden tot het EINDE van de werken van volledige werfomheining volgens specificaties lastenboek en V&G plan.</i>			
<i>Plaatsen alle sociale voorzieningen cfr CAO 10/3/2016. Tenzij uitdrukkelijk en schriftelijk anders overeengekomen, blijft dit staan totdat de werken zijn afgelopen.</i>			
<i>Plaatsen en in stand houden van de perimeter volgens specificaties lastenboek en V&G-plan. (rond kranen, putten, ..)</i>			
<i>Zorgen voor voldoende en degelijke werfplekverlichting. Deze verlichting moet blijven hangen totdat de definitieve verlichting er hangt.</i>			
<i>Afscherming van alle arbeidsplaatsen. De doorgang of evacuatie moet gewaarborgd blijven.</i>			
<i>Begeleiden van transporten tijdens manoeuvreren.</i>			
<i>Wekelijkse/dagelijkse opkuis van de werf en omgeving.</i>			
<i>Extra opkuis en beveiligen werf vóór verlofperiodes.</i>			
<i>De plaatsing van compressoren, stroomaggregaten, pompen voor vb. de bronbemaling e.d. gebeurt door het gebruik van moderne geluidsarme toestellen.</i>			
<i>Fysische risico's (heffen – tillen, lawaai – trillingen, verwondingen van ledematen).</i>			
<i>Plaatsing van gekeurde materiaallift, mobiele kranen,</i>			
<i>Reglementaire periodieke keuring van hijs- en hefwerktuigen + bewaring keuring bij werktuig + toolboxen aan de gebruikers</i>			
<i>Gebruik van elektrische installatie die volledig voldoet aan de eisen i.v.m. IP44 (spatwaterdichtheid)</i>			
<i>Voorzien van gekeurde brandblustoestellen</i>			
Andere preventie maatregelen en -middelen:			
<i>Gebruik standaard PBM' s (veiligheidsschoenen, helmdracht, gehoorbescherming, veiligheidsbrillen)</i>			
<i>Verkeerssignalisatie cfr. Politieverordening</i>			
<i>Voorzien van reddingsvesten en reddingsboot</i>			
TOTALE KOSTPRIJS (ex BTW):			

D. Lastenboekvereisten waar elke aannemer aan moet voldoen:

Deze lastenboekbijlage dient elke aannemer in te vullen en op te sturen aan de veiligheidscoördinator, tezamen met het bijstaande invulformulier administratieve gegevens en de bijlage B en C die deel uitmaken van dit V&G plan.

Inleiding:

De veiligheidscoördinator geeft advies en informatie over de preventiemaatregelen ter bestrijding van de risico's in geval van co-activiteit op een bouwplaats.

Het is de bouwdirectie en de betrokken aannemers die moeten zorgen dat dit advies effectief opgevolgd wordt. Zij moeten ervoor zorgen dat de veiligheidsregels nageleefd worden en er zo veilig mogelijk gewerkt wordt.

De taak van de veiligheidscoördinator bestaat erin om de risico's die aanwezig zijn door de overlapping van de activiteiten door de verschillen de partijen in kaart te brengen. De aannemer zelf dient zelf zorg te dragen voor de individuele veiligheid van zijn medewerkers.

Ten einde dit veiligheidsbewustzijn te kunnen nagaan tijdens de offertevraag, dient de kandidaat aannemer bij zijn prijsofferte eveneens de hierboven beschreven veiligheidsrubrieken in overweging te nemen.

*Veilig werken is immers niet iets dat dient opgelegd te worden door de veiligheidscoördinator, maar dient een **ingesteldheid** te zijn van de betrokken aannemer en zijn personeel.*

Tot slot nog even aangeven dat de aannemer steeds moet trachten om zijn werkmethodes zo te kiezen dat risico's op de werf tot een minimum beperkt blijven.

Voor restrisico's dient men in eerste instantie collectieve veiligheidsmaatregelen te voorzien. Pas in laatste instantie, als het voorgaande niet kan, wordt er naar persoonlijke bescherming (PBM) gegrepen. Bovendien dienen de arbeidsmiddelen te voldoen aan de wettelijke normen.

Arbeidsmiddelen moeten conform het KB van 12/08/1993 zijn. Mobiele arbeidsmiddelen conform het KB van 04/05/1999.

Arbeidsmiddelen heffen en hijsen conform het KB van 04/05/1999. PBM's conform het KB van 07/08/1995 (voldoen aan de CE reglementering).

Indien de aannemer op 1 van deze onderstaande vragen “nee” of “meerkost” dient in te vullen, dient de veiligheidscoördinator hiervan minimaal 5 dagen voor aanvang van de werken schriftelijk op de hoogte gebracht te worden.

<u>Vragenlijst</u>		JA	NEE	NVT	Meerkost
1	<i>Zijn de in het lastenboek/bestek beschreven werken veilig uit te voeren ? Zo nee, geef in bijlage de nodige opmerkingen weer:</i>				
2	<i>Is de vooropgestelde timing (zie bestek) voldoende om de werken veilig uit te voeren?</i>				
3	<i>Voldoen de gebruikte toestellen, gereedschappen, stellingen, ladder, kranen, zaagmachines, installaties en andere machines aan de wettelijke voorschriften?</i> <i>Zijn ze conform de wettelijke bepalingen in het ARAB, Codex, AREI?</i>				
4	<i>Voldoen de gebruikte toestellen, gereedschappen, stellingen, laders, installaties en machines aan de wettelijke voorschriften wat betreft de keuringen die ze regelmatig moeten ondergaan?</i>				
5	<i>Zo ja, beschik je over de geldige keuringsattesten? (Deze dienen OP de werf aanwezig te zijn)</i>				
6	<i>Wordt er wat hoogtewerkers, ladderliften, materiaal liften, ... betreft steeds gewerkt met in goede staat verkerende, conform de wetgeving en over een geldig keuringsattest beschikkende toestellen. De gebruikers hebben hun opleidingen gehad?</i>				
7	<i>Wordt er op toegezien dat de medewerkers over de nodige Persoonlijke beschermingsmiddelen beschikken en deze ook gebruiken en dragen?</i>				
8	<i>Beschikt iedere medewerker over de nodige PBM's? (o.a. reddingsvest?)</i>				

Veiligheid eerst!